

си ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин, давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

70-модда. Ушбу Қонуннинг қўлдан келиши тартиби

Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан қўлдан келиши тартиби.

Ушбу Қонуннинг аудиовизуал асарлар прокати учун ҳақ олиш ҳуқуқини назарда тутувчи 21-моддасининг иккинчи қисми ва 49-моддасининг иккинчи қисми қоидалари ушбу Қонун қўлдан келишидан кейин бир йил ўтгач, амалга киритилади.

Асарлар, ижролар, фонограммалар, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатувлари ёки эшиттиришларидан фойдаланиш учун ушбу Қонун қўлдан келишига қадар тузилган шартномалар бундай шартномаларнинг амал қилиш мuddати тугагунга қадар ўз кучида қолади ҳамда уларга нисбатан муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг улар тузилган пайтда амалда бўлган қоидалари қўлланилади.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 2006 йил 20 июль. № УРҚ - 42

Бўқлаш чизиғи

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ МУАЛЛИФЛИК ҲУҚУҚИ ВА ТУРДОШ ҲУҚУҚЛАР ТЎҒРИСИДА «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари 2006 йил

Киркиш чизиғи

диган юридик факт юз берган йилдан кейинги йилнинг биринчи январидан эътиборан бошланади.

36-модда. Муаллифлик ҳуқуқининг мерос бўйича ўтиши

Муаллифнинг мулк ҳуқуқлари мерос бўйича ўтади.

Муаллифнинг шахсий номулк ҳуқуқлари мерос бўйича ўтмайди. Муаллифнинг меросхўрлари кўрсатилган ҳуқуқларни ҳимоя қилишга ҳақлидир. Меросхўрларнинг ушбу ҳуқуқлари мuddат билан чекланмайди.

Муаллифнинг меросхўрлари бўлмаган тақдирда, унинг шахсий номулк ҳуқуқларини ҳимоя қилиш махсус ваколатли давлат органи зиммасига юкланади.

Агар асарга бўлган муаллифлик ҳуқуқи бир неча меросхўрга биргаликда тегишли бўлса, асардан фойдаланиш тартиби улар ўртасидаги келишувда белгиланади. Бунда меросхўрлардан ҳеч бири бошқа меросхўрларнинг асардан фойдаланишини етарли асосларсиз тақиқлашга ҳақли эмас.

37-модда. Асарнинг ижтимоий мулкка айланиши

Асарларга бўлган муаллифлик ҳуқуқининг амал қилиш мuddатининг тугаши уларнинг ижтимоий мулкка айланишини билдиради.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ҳеч қачон муҳофиза берилмаган асарлар ижтимоий мулк ҳисобланади.

Ижтимоий мулк бўлган асарлардан ҳар қандай шахс муаллифлик ҳақини тўламаган ҳолда эркин фойдаланиши мумкин. Бунда муаллифнинг шахсий номулк ҳуқуқларига риоя этилиши керак.

38-модда. Муаллифлик шартномаси

Ушбу Қонун 19-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган мулк ҳуқуқлар фақат муаллифлик шартномасини тузиш йўли билан ҳуқуқ эгаси томонидан бошқа шахсга ўтказилиши мумкин, ушбу Қонунда белгиланган ҳоллар бундан мустасно.

Муаллифнинг мулк ҳуқуқларини бошқа шахсга ўтказиш мутлақ ҳуқуқларни бошқа шахсга ўтказиш тўғрисидаги муаллифлик шартномаси асосида ёки мутлақ бўлмаган ҳуқуқларни бошқа шахсга ўтказиш тўғрисидаги муаллифлик шартномаси асосида амалга оширилади.

Бўқлаш чизиғи

рилиши мумкин.

Мутлақ ҳуқуқларни бошқа шахсга ўтказиш тўғрисидаги муаллифлик шартномаси фақат ушбу ҳуқуқлар ўтказилган шахс асардан муайян усулда ва шартномада белгиланган доирада фойдаланишига рухсат беради.

Мутлақ бўлмаган ҳуқуқларни бошқа шахсга ўтказиш тўғрисидаги муаллифлик шартномаси фойдаланувчига асардан шундай ҳуқуқларни бошқа шахсга ўтказган мутлақ ҳуқуқлар эгаси ва (ёки) бу асардан айни шундай усулда фойдаланиш учун рухсат олган бошқа шахслар билан тенг равишда фойдаланишига ижозат беради.

Муаллифлик шартномаси бўйича бошқа шахсларга ўтказилган ҳуқуқлар, агар шартномада бевосита бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, мутлақ бўлмаган ҳуқуқлар ҳисобланади.

Асарга бўлган муаллифлик ҳуқуқи асар акс этирилган моддий объектга бўлган мулк ҳуқуқи билан боғлиқ эмас.

Моддий объектга бўлган мулк ҳуқуқини ёки моддий объектга эгалик қилиш ҳуқуқини бошқа шахсга ўтказиш шундай объектга акс этирилган асарга бўлган бирон-бир муаллифлик ҳуқуқининг ўз-ўзидан бошқа шахсга ўтказилишига сабаб бўлмайди.

39-модда. Муаллифлик шартномаси шартлари

Муаллифлик шартномасида куйидагилар назарда тутилган:

асардан фойдаланиш усуллари (мазкур шартнома асосида ўтказилган конкрет ҳуқуқлар); асардан фойдаланишнинг ҳар бир усули учун тўланадиган ҳақ миқдори ва (ёки) тўланадиган ҳақ миқдорини белгилаш тартиби, уни тўлаш тартиби ҳамда мuddатлари.

Муаллифлик шартномаси тарафлар зарур деб топган бошқа шартларни ҳам назарда тутиши мумкин.

Муаллифлик шартномасида асардан фойдаланиш ҳуқуқи қанча мuddатга ўтказилиши тўғрисида шарт бўлмаган тақдирда, шартнома тузилган санадан бошлаб беш йил ўтгандан кейин, агар фойдаланувчи шартнома бекор қилинганга қадар қандайдир ортиқ олдир бу ҳақда ёзма равишда оголантирилган бўлса, шартнома муаллиф томонидан бекор қилиниши мумкин.

Муаллифлик шартномасида асардан фойдаланиш

Киркиш чизиғи

бузиш; ижронинг исми-шарифга бўлган ва ижрони ҳар қандай тарзда бузиб кўрсатилишидан ёки ҳар қандай бошқача тарзда таъвоуз қилинишидан ҳимоя қилиш ҳуқуқларини бузиш;

ҳуқуқ эгаси ёки мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот билан шартнома тузмасдан асарлар ёки турдош ҳуқуқлар объектини такрорлаш, тарқатиш ёки ундан бошқача тарзда фойдаланиш, ушбу Қонунга мувофиқ шундай фойдаланишга шартнома тузмасдан йўл қўйиладиган ҳоллар бундан мустасно;

ушбу Қонунда назарда тутилган ҳолларда ҳақ тўлаш тўғрисидаги талабларни бузиш;

асарлардан ёки турдош ҳуқуқлар объектидан ҳуқуқ эгаси ёки мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот билан тузилган шартнома бўйича олинган ҳуқуқларни ошириб юборган ҳолда фойдаланиш;

ҳуқуқ эгаларининг мулк ҳуқуқларини бошқача тарзда бузиш муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларини бузишдир.

Асарларнинг ва турдош ҳуқуқлар объектининг такрорланиши ёки тарқатилиши муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларни бузган ҳолда амалга оширилган нусхалари контрафакт нусхалардир. Ушбу Қонунга мувофиқ муҳофиза қилинадиган асарларнинг ва турдош ҳуқуқлар объектининг бундай асарларни ва турдош ҳуқуқлар объектиларини муҳофиза қилиш тўғрисидаги ҳақ ҳеч қачон муҳофиза қилинмаган давлатлардан ҳуқуқ эгаларининг розилигисиз импорт қилинадиган нусхалари ҳам контрафакт нусхалардир.

63-модда. Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларни ҳимоя қилувчи техника воситалари

Асарлардан ёки турдош ҳуқуқлар объектидан фойдаланишни назорат қилувчи, муаллиф, турдош ҳуқуқлар эгаси ёхуд асарларга ёки турдош ҳуқуқлар объектига нисбатан мутлақ ҳуқуқларнинг бошқа эгаси томонидан рухсат этилмаган ҳаракатлар амалга оширилишининг олдини олиш ёки уларни, чекловчи ҳар қандай техник қўрилмалар ёхуд уларнинг таркибий қисмлари муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларни ҳимоя қилувчи техника воситалари деб эътироф этилади.

Бўқлаш чизиғи

очик жойда ёки айни бир оила аъзолари бўлмаган шахсларнинг кенг доираси ҳозир бўлган жойда эшитиб ва (ёки) кўриб идрок этиш учун етказиш;

прокатга бериш — асарларнинг асл нусхасини ёки нусхаларини ёхуд турдош ҳуқуқлар объектиларини даромад олиш мақсадида вақтинчалик фойдаланиш учун бериш;

репрографик такрорлаш — фотокўчирмасини олиш йўли билан ёки бошқа техника воситалари ёрдамида ёзма ва бошқа асарларнинг асл нусхаларини ёки уларнинг кўчирмаларини бир ёки ундан кўп нусхада, ҳар қандай ўлчамда ва шаклда факсимил такрорлаш, тасвирий санъат асарлари репродукцияларини босмаҳона усулларида фойдаланган ҳолда тайёрлаш ҳоллари бундан мустасно. Ребрографик такрорлаш мазкур кўчирмаларни рақамли шаклда сақлаш ёки кўпайтиришни ўз ичига олмайдиган, репрографик такрорлаш учун фойдаланиладиган техника воситаларининг ўзига хос хусусиятлари билан боғлиқ муваққат кўчирма нусхалар яратиш ҳоллари бундан мустасно;

ретрансляция — эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи бир ташкилотнинг кўрсатув ёки эшиттиришини эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи бошқа ташкилот томонидан бир вақтда эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш;

такрорлаш — асарларнинг ёки турдош ҳуқуқлар объектиларининг ёхуд улардан бир қисмининг ҳар қандай усулда ва ҳар қандай моддий шаклда бир ёки ундан кўп нусхаларини тайёрлаш, шу жумладан икки ўлчовли асарнинг бир ёхуд ундан кўп нусхаларини уч ўлчовда ҳамда уч ўлчовли асарнинг бир ёки ундан кўп нусхаларини икки ўлчовда тайёрлаш, ЭҲМ ва бошқа электрон қўрилмалар хотирасига ёзиб олиш;

фонограмма — бирон-бир ижронинг, бошқа овозларнинг ҳар қандай мутлақ овозли ёзуви, аудиовизуал асарга киритилган овозли ёзув бундан мустасно;

фонограмма нусхаси — ҳар қандай моддий жисмдаги, фонограммалардан бевосита ёки билвосита тайёрланган ва шу фонограммаларда қайд этилган овозларнинг ҳаммасини ёхуд бир қисмини асарга олган фонограмма кўчирмаси;

Киркиш чизиғи

бошқа ҳуқуқ эгасининг розилигисиз ва ҳақ тўламаган ҳолда, лекин асардан фойдаланилаётган муаллифнинг исми-шарифини ва олинган манбаини албатта кўрсатган тарзда: кутубхоналар ва архивлар томонидан — асарнинг йўқолган ёки яроқсиз бўлиб қолган нусхаларини тиклаш, алмаштириш учун, шунингдек ўз фондларидан бу асарларни бирон сабаб билан йўқотган бошқа кутубхоналар ва архивларга асарларнинг нусхаларини бериш учун чоп этилган асарни;

кутубхоналар ва архивлар томонидан фуқароларнинг ўқув ва тадқиқот мақсадларидаги сўровлари бўйича, шунингдек таълим мақсадлари томонидан аудитория мақсадлари учун тўлмаларда, газеталар ва бошқа даврий нашрларда чоп этилган айрим мақолалар ва кичик ҳажмли асарларни, чоп этилган ёзма асарлардан (суратли ёки суратсиз) қисқа парчаларни бир нусхада репрографик такрорлашга йўл қўйилади.

28-модда. Ҳамма бемалол бора оладиган жойларда доимий жойлашган асарлардан эркин фойдаланиш

Ҳамма бемалол бора оладиган жойда доимий жойлашган архитектура, фотография, тасвирий санъат асарларини муаллифнинг ёки бошқа ҳуқуқ эгасининг розилигисиз ва ҳақ тўламаган ҳолда такрорлаш, эфирга узатиш ёки кабель орқали юборишга йўл қўйилади. Бу қоида асарнинг тасвири шундай такрорлаш, эфирга узатиш ёки кабель орқали юборишнинг асосий объекти бўлган ҳолларга, шунингдек асарнинг тасвиридан тижорат мақсадларида фойдаланиладиган ҳолларга нисбатан таъбиқ этилмайди.

29-модда. Асарларни омма олдига эркин ижро этиш

Чоп этилган мусиқа асарларини расмий, диний ва дафти маросимларида бундай маросимларнинг хусусиятига мос ҳажмда муаллифнинг ёки бошқа ҳуқуқ эгасининг розилигисиз ҳамда ҳақ тўламаган ҳолда омма олдига ижро этишга йўл қўйилади.

30-модда. Асарлардан суриштирув, дастлабки тергов, маъмурий ва судлов ишларини юритиш мақсадлари учун фойдаланиш

Асарлардан суриштирув, дастлабки тергов, маъмурий ва судлов ишларини юритиш мақсадлари учун

Бўқлаш чизиғи

надиган турдош ҳуқуқлари ҳам ушбу Қонунга биноан эътироф этилади.

44-модда. Турдош ҳуқуқлар объекти

Турдош ҳуқуқлар объекти ҳимояга ижролар, фонограммалар, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатувлари ёки эшиттиришлари кирди.

45-модда. Турдош ҳуқуқлар субъекти

Ижрочилар, фонограммаларни тайёрловчилар, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотлар турдош ҳуқуқлар субъектларидир.

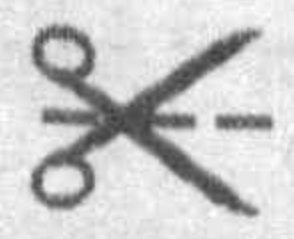
Турдош ҳуқуқларнинг юзага келиши ва амалга оширилиши учун турдош ҳуқуқлар объектини рўйхатдан ўтказиш ёки бирон-бир бошқа расмийликка риоя этиш талаб қилинмайди.

Юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан кўрсатув ёки эшиттириш эфирга узатиш ва кабель орқали юбориш (ретрансляция ҳам шунга кирди) амалга оширувчи, юридик ва жисмоний шахслар, ушбу Қонунда назарда тутилган ҳоллардан ташқари, асардан, ижродан, фонограммалардан ёхуд эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатув ёки эшиттиришидан фақат ҳуқуқ эгаси ёки бошқа ваколатли шахс билан тузилган шартномага биноан фойдаланишлари мумкин. Ретрансляция муаллифлар, ижрочилар, фонограммаларни тайёрловчилар ва бошқа ҳуқуқ эгаларининг эфирга узатиш, кабель орқали юбориш, барчанинг эътиборига етказишга бўлган ҳуқуқларига риоя қилинган ҳолда амалга оширилиши керак.

46-модда. Турдош ҳуқуқларнинг муҳофиза белгилари

Фонограмма ва (ёки) бундай фонограммага ёзилган ижрога бўлган мутлақ ҳуқуқлар эгалари ўз ҳуқуқларидан хабардор қилиш учун турдош ҳуқуқларнинг муҳофиза белгисидан фойдаланишлари мумкин бўлиб, бу белги фонограмманинг ҳар бир нусхасида ва (ёки) у сақлангандаги ғилфода акс этирилади ҳамда куйидаги уч усундан иборат бўлади: айлана ичигада лотинча "P" ҳарфи; мутлақ турдош ҳуқуқлар эгасининг исми-шарифи (номи);

фонограмма биринчи марта чоп этилган йил.

Киркиш чизиғи

ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотга шартнома бўйича ўз мулк ҳуқуқларини амалга ошириш учун ваколатлар беришга ҳақлидир, ташкилот эса, агар бундай ҳуқуқларни бошқариш шун ташкилотнинг уставида кўрсатилган фаолиятига таълуқли бўлса, бу ҳуқуқларни жамоавий асосда амалга оширишни ўз зиммасига олиши шарт. Муаллиф ёки бошқа ҳуқуқ эгаси ўз мулк ҳуқуқларини ёки ҳуқуқини амалга ошириш ваколатларини тегишли тоифадаги ҳуқуқ эгаларининг мулк ҳуқуқларини жамоавий асосда бошқарувчи фақат битта ташкилотга беришга ҳақлидир.

Ҳақ миқдори ва фойдаланувчилар билан асарлардан ва турдош ҳуқуқлар объектидан фойдаланиш учун шартнома тузиш шартлари, йиғилган ҳақни тақсимлаш ва тўлаш усули ҳамда мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот фаолиятининг бошқа муҳим масалалари хусусидаги қарорларни қабул қилиш фақат муаллифлар ёки бошқа ҳуқуқ эгалари томонидан умумий йиғилишда коллегиал тарзда амалга оширилади.

Мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот ҳуқуқ эгаларидан олинган ваколатлар асосида фойдаланувчилар билан асарлардан ва турдош ҳуқуқлар объектидан фойдаланиш учун шартномалар тузади. Шартномаларнинг шартлари фойдаланиладиган асарларнинг ёки турдош ҳуқуқлар объектиларининг тури ва ҳажмига қараб аниқланган битта тоифадаги барча фойдаланувчилар учун бир хил бўлиши керак. Мазкур ташкилотлар фойдаланувчилар билан шартномалар тузишни етарли асосларсиз рад этишга ҳақли эмас. Бундай шартномалар уларда назарда тутилган усуллар билан барча асарлардан ва турдош ҳуқуқлар объектидан фойдаланишга рухсат беради ҳамда барча ҳуқуқ эгаларининг, шу жумладан ушбу модданинг биринчи, иккинчи ва олтинчи қисмларига мувофиқ ташкилотга ваколатларини бермаган ҳуқуқ эгаларининг номидан ҳамда уларнинг манфаатларини қўлаб тақдим этилади. Ҳуқуқ эгаларининг фойдаланувчиларга нисбатан бундай шартномалар асосида уларнинг асарларидан ва турдош ҳуқуқлар объектидан фойдаланиш билан боғлиқ барча эҳтимол тутилган мулк эътирозлари шартномалар тузган мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот томонидан тартибга солиниши керак.

Фойдаланувчилар мулк ҳуқуқларни жамоавий

Бўқлаш чизиғи

аннотациялар, рефератлар, мухтасар хулосалар, шарҳлар, инсценировкалар, аранжировкалар, соддалаштирилган ҳамда фил, адабиёт ва санъат асарларининг бошқа қайта ишланмалари);

тўпламлар (энциклопедиялар, антологиялар, маълумотлар базалари) ва материалларнинг танланганлиги ёки жойлаштирилганлигига кўра ижодий меҳнат натижаси бўлган бошқа жамлама асарлар муаллифлик ҳуқуқи объекти ҳисобланади.

Ҳосила ва жамлама асарлар, уларнинг яратилиши учун асос бўлган ёки уларнинг таркибига кирган асарлар муаллифлик ҳуқуқи объекти бўлиши ёки бўлмағанидан қатъи назар, муаллифлик ҳуқуқи билан муҳофиза қилинади.

8-модда. Муаллифлик ҳуқуқи объекти ҳисобланмайдиган материаллар

Куйидагилар муаллифлик ҳуқуқи объекти бўлмайди:

расмий ҳужжатлар (қонунлар, қарорлар, тўхтамлар ва шу қабилар), шунингдек уларнинг расмий таржималари;

расмий рамалар ва белгилар (байроқлар, герблар, орденлар, пул белгилари ва шу қабилар);

ҳалқ ижодиёти асарлари;

одадий матбуот ахбороти тусидаги қундалик янгиликларга доир ёки жорий воқеалар ҳақидаги хабарлар;

инсоннинг бевосита индивидуал асар яратишга қаратилган ижодий фаолияти амалга оширилмасдан, муайян турдаги ишлаб чиқариш учун мулжалланган техника воситалари ёрдамида олинган натижалар.

9-модда. Расмий ҳужжатлар, рамалар ва белгиларнинг лойиҳалари бўлган ҳуқуқлар

Расмий ҳужжат, рам ёки белгининг лойиҳасига бўлган муаллифлик ҳуқуқи лойиҳани яратган (ишлаб чиққан) шахсга тегишлидир.

Расмий ҳужжат, рам ёки белгининг лойиҳасини ишлаб чиққан шахс, агар бундай лойиҳани ишлаб чиқиб тўғрисида топшириқ берган орган томонидан таққилланган бўлмаса, ўзин яратган лойиҳани чоп этишга ҳақлидир. Лойиҳани чоп этишда уни ишлаб чиққан шахс ўз исми-шарифини кўрсатишга ҳақлидир.

Киркиш чизиғи

Асарнинг мазмунини ташкил этувчи қоидаларни (кашфиётларни, бошқа техникавий, иқтисодий, ташкилий ва шу қабил ёқимларни) амалий қўллаш асардан муаллифлик ҳуқуқи маъносидан фойдаланганлик деб ҳисобланмайди.

20-модда. Муаллифнинг айрим мулк ҳуқуқларининг ўзига хос хусусиятлари

Муаллифнинг асарни таржима қилишга ва қайта ишлашга бўлган мутлақ ҳуқуқлари таржима қилинган ёки қайта ишланган асарга нисбатан ушбу Қонун 19-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган ҳаракатларни амалга ошириш ёки бундай ҳаракатларга рухсат бериш ҳуқуқини ўз ичига олади.

Муаллифнинг дизайнлик, архитектура, шаҳарсозлик ва боғ-парк барпо этиш лойиҳаларидан фойдаланишга бўлган мутлақ ҳуқуқлари бундай лойиҳаларни амалда рўёбга чиқаришни ҳам ўз ичига олади. Қабул қилинган архитектура лойиҳасининг муаллифи, агар шартномада бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, буортмачидан қуришга доир ҳужжатларни ишлаб чиқиш ҳамда бино ёки иншоотни қуриш чоғида ўз лойиҳасини рўёбга чиқаришда қатнашиш ҳуқуқини бериши талаб қилишга ҳақлидир.

21-модда. Прокатга бериш ҳуқуқи

Аудиовизуал асарлар, ЭҲМ учун дастурлар, фонограммага ёзилган асарлар муаллифлари асарнинг асл нусхасини ёки нусхасини прокатга беришга рухсат этишда мутлақ ҳуқуққа эга. Ушбу қисмининг қоидалари аудиовизуал асарларга нисбатан, агар фақат шундай прокат ана шу асарларни такрорлашга бўлган мутлақ ҳуқуққа жиддий зарар етказадиган кенг қўламли такрорлашга олиб келмаса, шунингдек ЭҲМ учун дастурларга нисбатан, агар ЭҲМ учун дастурнинг ўзи прокатнинг асосий объекти бўлмаса, қўлланилмайди.

Фонограмма ёки аудиовизуал асар нусхаларини прокатга беришда муаллиф, фонограмма ёки аудиовизуал асарни прокатга бериш ҳуқуқи фонограммани тайёрловчига ёки аудиовизуал асарни тайёрловчига ўтказилганлигига қарамай, фонограмма ёки аудиовизуал асар нусхаларининг прокати учун ҳақ олиш ҳуқуқини сақлаб қолади. Мазкур ҳақнинг энг кам миқдори, уни тўлаш шартлари ва тартиби Ўзбекистон

Бўқлаш чизиғи

тиш ёки мулк ҳуқуқини ўзгача тарзда бошқа шахсга ўтказиш йўли билан тарқатиш (тарқатиш ҳуқуқи);

хукуки амал қиладиган ҳудуд доираси тўғрисида шарт бўлмаган тақдирда, шартномага биноан бошқа шахсга ўтказилаётган ҳуқуқнинг амал қилиши Ўзбекистон Республикаси ҳудуди билан чекланади.

Бошқа шахсга ўтказилиши муаллифлик шартномасида бевосита назарда тутилган асардан фойдаланиш ҳуқуқлари бошқа шахсга ўтказилмаган деб ҳисобланади.

Шартнома тузилган пайтда асардан фойдаланиш ҳақида ҳали маълум бўлмаган ҳуқуқлар муаллифлик шартномаси мавзуси бўлиши мумкин эмас.

Туланган ҳақ муаллифлик шартномасида асардан фойдаланишнинг тегишли усули учун олинган даромаддан фойз тарзида белгиланади ёки агар бунинг асарнинг хусусияти ёки ундан фойдаланишнинг ўзига хос жиҳатлари билан боғлиқ ҳолда амалга ошириш мумкин бўлмаса, шартномада қайд этилган сума тарзида ёхуд бошқа тарзда белгиланади.

Муаллифлик шартномаси бўйича ўтказилган ҳуқуқлар бундай шартномада бевосита назарда тутилган тақдирдагина бошқа шахсларга тўлиқ ёки қисман ўтказилиши мумкин.

Муаллифлик шартномасининг муаллифни келгусида мазкур мавзуда ёки мазкур соҳада асарлар яратиши чеклайдиган шарти ўз-ўзидан ҳақиқий эмас.

Муаллифлик шартномасининг ушбу Қонун талабларига зид бўлган шартлари ҳақиқий эмас.

40-модда. Аудиовизуал асар яратиш ва ундан фойдаланишга оид муаллифлик шартномасининг ўзига хос хусусиятлари
Аудиовизуал асар яратиш ва ундан фойдаланиш учун муаллифлик шартномасини тузиш, агар шартномада бошқа қоида назарда тутилган бўлмаса, бу асар муаллифлари томонидан аудиовизуал асарни тайёрловчи тақдирда, тарқатиш, прокатта бериш, омма олдига ижро этиш, эфирга узатиш, кабель орқали юбориш, барчанинг эътиборига тақдоран юбориш, аудиовизуал асарни тарқатиш эътиборига етказиш,

Бўқлаш чизиғи

ланмайди.

Иш берувчи хизмат асаридан ҳар қандай тарзда фойдаланишда ўз номини қўраганига ёхуд уни қўрасишни талаб қилишга ҳақлидир.

Хизмат вазибаларини ёки иш берувчининг хизмат топшириқларини бажариши йўсинида ушбу Қонун 17-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган энциклопедиялар, энциклопедик лугатлар, даврий ва давомли илмий ишлар тўпламлари, газеталар, журналлар ҳамда бошқа даврий нашрларнинг яратилишига ушбу модданинг қоидалари татбиқ этилмайди.

35-модда. Муаллифлик ҳуқуқининг амал қилиш мuddати

Муаллифлик ҳуқуқи муаллифнинг бутун ҳаёти давомида ва унинг вафотидан кейин эллик йил давомида амал қилади, ушбу моддада ва бошқа қонунларда назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Ҳаммуаллифликда яратилган асарга бўлган муаллифлик ҳуқуқи ҳаммуаллифларнинг бутун ҳаёти давомида ва ҳаммуаллифлар орасида энг узоқ умр кўрган охириги шахс вафот этганидан кейин эллик йил давомида амал қилади.

Тахаллус остида ёки имзосиз қонуний ошкор қилинган асарга бўлган муаллифлик ҳуқуқи асар ошкор қилинганидан кейин эллик йил давомида амал қилади. Агар кўрсатилган мuddат ичида тахаллус остидаги ёки имзосиз асар муаллифи ўз шахсини маълум қилса ёки бундан бундан унинг шахси шубҳага ўрин қолдирмаса, ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган мuddатлар қўлланилади.

Муаллифнинг вафотидан кейин биринчи марта эълон қилинган асарга бўлган муаллифлик ҳуқуқи асар эълон қилинганидан кейин эллик йил давомида амал қилади.

Муаллифлик ҳуқуқи, муаллифлик исми-шарифига бўлган ҳуқуқ ва муаллиф оёғусини ҳимоя қилиш ҳуқуқи мuddатсиз муҳофаза қилинади.

Асарга Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига мувофиқ муҳофаза берилган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида муаллифлик ҳуқуқининг амал қилиш мuddати ушбу моддага биноан белгиланади. Лекин бу мuddат асар келиб чиққан мамлакатда белгиланган муаллифлик ҳуқуқининг амал қилиш мuddатидан ошиб кетмаслиги керак.

Ушбу моддада назарда тутилган мuddатларни ҳисоблаш мuddатининг ўта бошлаши учун асло

Киркиш чизиғи

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ МУАЛЛИФЛИК ҲУҚУҚИ ВА ТУРДОШ ҲУҚУҚЛАР ТЎҒРИСИДА

Қонунчилик палатаси томонидан 2006 йил 23 мартда қабул қилинган
Сенат томонидан 2006 йил 9 июнда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади
Ушбу Қонуннинг мақсади фан, адабиёт ва санъат асарларини (муаллифлик ҳуқуқи), ижролар, фонограммалар, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотларнинг кўрсатувлари ёки эшиттиришларини (турдош ҳуқуқлар) яратиш ҳамда улардан фойдаланиш билан боғлиқ ҳолда юзага келадиган муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ҳамда бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилган бўлса, халқаро шартнома қоидалари

Бўқлаш чизиғи

нинг контрафакт нусхалари, шунингдек уларни тайёрлаш ва тақорлашда фойдаланиладиган материаллар ва асбоб-ускуналар ҳамда шарт этилган ҳуқуқбузарликнинг бошқа воситалари қонун ҳужжатларига мувофиқ суд тартибда мусодара қилинади.

Асарларнинг ва турдош ҳуқуқлар объектларининг мусодара қилинган контрафакт нусхалари йўқ қилиниши керак, уларни ҳуқуқ эгасига унинг илтимосига биноан топшириш ҳоллари бундан мустасно.

6-боб. Яқинловчи қоидалар

67-модда. Низоларни ҳал қилиш
Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар соҳасидаги низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал қилинади.

68-модда. Айрим қонун ҳужжатларини ўз қучини йўқотган деб топиш
Қуйидаги қонун ҳужжатлари ўз қучини йўқотган деб топилин:

Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 30 августда қабул қилинган "Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида"ги 272-1-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аxbоротномаси, 1996 йил, № 9, 135-модда);

Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлисининг 1996 йил 30 августда қабул қилинган "Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига амалга киритиш ҳақида"ги 273-1-сонли Қарори (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аxbоротномаси, 1996 йил, № 9, 136-модда);

Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 15 декабрда қабул қилинган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айримларини ўз қучини йўқотган деб топиш тўғрисида"ги 175-II-сонли Қонунининг 15-банди (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аxbоротномаси, 2001 йил, № 1-2, 23-модда).

69-модда. Қонун ҳужжатларини ўшбу Қонунга мувофиқлаштириш
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Киркиш чизиғи

Номи ёки исми-шарифи ушбу фонограммада ва (ёки) у сақланадиган ғилофда одатий тарзда кўрсатилган юридик ёки жисмоний шахс, агар бошқа ҳол исботланган бўлса, фонограммани тайёрловчи деб эътироф этилади.

47-модда. Ижрочининг ҳуқуқлари
Ижрочига қуйидаги ҳуқуқлар тегишлидир:

исми-шарифга бўлган ҳуқуқ;
ижрони ижрочининг шаъни ва қадр-қимматига зарар етказиши мумкин бўлган ҳар қандай тарзда бўзиб кўрсатилишидан ёки ҳар қандай бошқа тарзда таъвоуз этилишидан ҳимоя қилиш ҳуқуқи;

ижродан ҳар қандай шаклда фойдаланишга бўлган мутлақ ҳуқуқлар, шу жумладан ижрочининг ижросидан фойдаланишнинг ҳар бир тури учун ҳақ олишга бўлган ҳуқуқ;

Ижрочининг ижродан фойдаланишга бўлган мутлақ ҳуқуқларни қуйидаги ҳаракатларни амалга ошириш ёки бундай ҳаракатларга рухсат бериш ҳуқуқини англади:

ижро ёзувини тақдорлаш (тақдорлаш ҳуқуқи);
ижро ёзувининг асл нусхаси ёки нусхаларини сотиш ёки мулк ҳуқуқини ўзгача тарзда бошқа шахсга ўтказиш йўли билан тарқатиш (тарқатиш ҳуқуқи);
ижро ёзувини барчанинг эътиборига етказиш (барчанинг эътиборига етказиш ҳуқуқи);

ижро ёзувининг асл нусхаси ёки нусхаларини, ҳатто улар ижрочининг розилиғи билан тарқатилганидан кейин ҳамда асл нусхага ва нусхаларга бўлган мулк ҳуқуқидан қатъи назар, прокатта бериш (прокатта бериш ҳуқуқи);

илгари ёзилмаган ижроларни ёзиб олиш (ёзиб олиш ҳуқуқи);

ижрони эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш, агар бундай эшиттириш ёки кўрсатув учун фойдаланиладиган ижро илгари эфирга узатилмаган бўлса ёки шунингдек фойдаланилган ҳолда амалга оширилмаса (ёзиб олинмаган ижрони эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш ҳуқуқи);

ижро ёзувини эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш, агар дастлаб бу ёзув нотажорат мақсадлар учун тайёрланган бўлса (ижро ёзувини эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш ҳуқуқи).

Ижрочининг ижро ёзувини тақдорлашга бўлган мутлақ ҳуқуқи қуйидаги ҳолларга нисбатан татбиқ этилмайди:

Бўқлаш чизиғи

ҳажмда мисоллар тарихида фойдаланиш;
қундалик сийёсий, иқтисодий, ижтимоий ва диний масалалар юзасидан газета ва журналларда чоп этилган мақолалар ёки эфирга узатилган ёхуд кабель орқали юборилган шу тусдаги асарларни газета-ларда тақдорлаш, эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш, шундай фойдаланиш муаллиф томонидан махсус таққиланган ҳоллар бундан мустасно;

омма олдига сўзланган сийёсий нутқлар, мурожаатлар, маърузалар ва шунга ўхшаш асарларни кўзланган мақсадга мос ҳажмда газеталарда тақдорлаш, эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш. Бунда ана шундай асарларни тўпламларда чоп этиш ҳуқуқи муаллифга сақланиб қолади;

қундалик воқеалар жараёнида кўриш ёки эшитиш мумкин бўлган асарларни ана шундай воқеаларнинг шарҳларида фотография ёки кинематография воситалари ёрдамида эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш йўли билан ахборот мақсадида мос ҳажмда тақдорлаш ёки барчанинг эътибори учун юбориш. Бунда ана шундай асарларни тўпламларда чоп этиш ҳуқуқи муаллифга сақланиб қолади;

даромад олишни кўзламаган ҳолда кўзи оғизлар учун қабарик нуктали харфлар ёки бошқа усуллар билан чоп этилган асарларни тақдорлаш, ана шундай тақдорлаш усуллари учун махсус яратилган асарлар бундан мустасно.

Фуқаролик муомаласига қонуний киритилган асарларнинг нусхаларини кутубхоналар томонидан вақтинчалик фойдаланишга муаллифнинг ёки бошқа ҳуқуқ эгасининг розилиғисиз ва ҳақ тўламаган ҳолда беришга йўл қўйилади. Бунда муаллифлик ҳуқуқи объектлари бўлган, рақамли шаклда ифодаланган асарларнинг нусхалари, шу жумладан кутубхона ресурсларидан ўзаро фойдаланиш тартибда берилган асарларнинг нусхалари бу асарларнинг рақамли шаклидаги кўчирма нусхаларини яратиш имкониятини истисно этиш шартли билан фақат кутубхоналарнинг биноларида вақтинчалик фойдаланишга берилиши мумкин.

27-модда. Асарлардан репрографик тақдорлаш йўли билан фойдаланиш
Даромад олишни кўзламаган ҳолда, муаллифнинг ёки

Киркиш чизиғи

фонограммани тайёрловчи — ижрочининг ёки бошқа овозларнинг биринчи овозли ёзуви учун ташаббус ва масъулиятни ўз зиммасига олган юридик ёки жисмоний шахс;

халқ ижодиёти асарлари — аниқ муаллифи бўлмаган эртаклар, қўшиқлар, рақслар, манзарали-амалий санъат асарлари ҳамда бадиий ва ҳаваскорлик халқ ижодиётининг бошқа натижалари;

чоп этиш — асарнинг, ижро ёзувининг ёки фонограмманинг хусусиятидан келиб чиққан ҳолда омманинг оқилона эҳтиёжларини қондириш учун етарлича миқдорда асарнинг, ижро ёзувининг ёки фонограмманинг нусхаларини асар муаллифининг, ижрочининг ёки фонограммани тайёрловчининг розилиғи билан муомаллага қарши;

эфирга узатиш — асарларни ёки турдош ҳуқуқлар объектларини радио ёки телевидение, шу жумладан сунъий йўлдошлар (кабель телевидение) билан мустасно) орқали узатиш воситасида барчанинг эътибори учун юбориш. Асарларни ёки турдош ҳуқуқлар объектларини сунъий йўлдош орқали эфирга узатиш деганда сигналларни ердаги станциядан сунъий йўлдошга қабул қилиш ва сунъий йўлдошдан сигналларни узатиш тушунилади, улар воситасида асар ёки турдош ҳуқуқлар объектлари, уларни омма амалда қабул қилишдан қатъи назар, барчанинг эътиборига етказилиши мумкин;

эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилот — эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш учун ташаббус ва масъулиятни ўз зиммасига олган ҳамда уларни белгиланган тартибда амалга оширувчи шахс;

эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатuvi ёки эшиттириши — эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг ўзи томонидан, шунингдек унинг бюромтаси бўйича ва унинг маблаглари ҳисобига бошқа ташкилот томонидан яратилган кўрсатув ёки эшиттириш;

ҳуқуқ эгаси — муаллифлик ҳуқуқига нисбатан муаллиф ёки унинг меросхўрлари, турдош ҳуқуқларга нисбатан ижрочини ёки унинг меросхўрлари, фонограммани тайёрловчи, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилот, шунингдек шартномада ёки ушбу Қонунда назарда тутилган бошқа асос бўйича асарлардан ёхуд турдош ҳуқуқлар

Киркиш чизиғи

килот томонидан фойдаланувчиларга тақдим этилган шартномалардан қиқариб ташлашни ташкилотдан талаб қилишга ҳақлидир.
Мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот зиммасида ҳуқуқ эгалари билан тузилган шартномалар асосида ва қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

60-модда. Мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотлар фаолиятини назорат қилиш

Мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот махсус ваколатли давлат органига қуйидаги ахборотни тақдим этиши шарт:

ташкилотнинг уставиға киритилган ўзгартишлар тўғрисида;

ташкилот шунга ўхшаш ҳуқуқларни бошқарувчи чет эл ташкилотлари билан туздиган икки томонлама ва кўп томонлама битимлар тўғрисида;

умумий йиғилиш қарорлари тўғрисида;

ийлик баланси, йиллик ҳисобот, шу жумладан талаб қилиб олинмаган ҳақлар ҳақидаги маълумотлар ва ташкилот фаолиятининг аудиторлик текшируви тўғрисида;

ташкилот номидан иш қўришга ваколатли шахсларнинг фамилияси, исми ва отасининг исми тўғрисида.

Махсус ваколатли давлат органи мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотдан унинг фаолияти ўз уставиға ва қонун ҳужжатларига мувофиқлигини текшириш учун зарур бўлган қўшимча ахборот талаб қилиб олишга ҳақлидир.

5-боб. Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларини ҳимоя қилиш

61-модда. Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобарлик

Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобар бўлади.

62-модда. Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларни бузиш
Қуйидагилар:
муаллифларнинг шахсий номулкий ҳуқуқларини

Бўқлаш чизиғи

Киркиш чизиғи

тайёрловчининг ва ижроси шундай фонограммага ёзилган ижрочининг розилиғисиз, лекин уларга ҳақ тўлаган ҳолда:

фонограммани омма олдига ижро этишга;
фонограммани эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш, шу жумладан уни ретрансляция қилиш йўли билан эфирга узатиш ёки кабель орқали юборишга йўл қўйилади.

Ушбу модданинг биринчи қисмида назарда тутилган ҳақни йиғиш, тақсимлаш ва тўлаш ижрочиларнинг мулкий ҳуқуқларини жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот ёки фонограммаларни тайёрловчиларнинг мулкий ҳуқуқларини жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот томонидан шундай ташкилотлар ўртасидаги келишувга биноан амалга оширилиши мумкин.

Ушбу модданинг биринчи қисмида назарда тутилган ҳақ миқдори, шунингдек уни тўлаш тартиби ҳақни йиғувчи ташкилот билан фонограммалардан фойдаланувчи шахслар ўртасидаги келишувда белгиланади.

52-модда. Эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг ҳуқуқлари

Эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилот ўз кўрсатuvi ёки эшиттиришидан фойдаланишда ушбу Қонунга мувофиқ мутлақ ҳуқуқларга эга.

Эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг ўз кўрсатuvi ёки эшиттиришидан фойдаланишга бўлган мутлақ ҳуқуқлари қуйидаги ҳаракатларни амалга ошириш ёки бундай ҳаракатларга рухсат бериш ҳуқуқини англади:

кўрсатув ёки эшиттириш ёзувини тақдорлаш (тақдорлаш ҳуқуқи);

кўрсатув ёки эшиттириш ёзувининг асл нусхаси ёхуд нусхаларини сотиш ёки мулк ҳуқуқини ўзгача тарзда бошқа шахсга ўтказиш йўли билан тарқатиш (тарқатиш ҳуқуқи);

кўрсатув ёки эшиттириш ёзувини барчанинг эътиборига етказиш (барчанинг эътиборига етказиш ҳуқуқи);

кўрсатув ёки эшиттиришни ёзиб олиш (ёзиб олиш ҳуқуқи);

кириш пулли жойларда кўрсатув ёки эшиттиришнинг барчанинг эътибори учун юбориш (кириш пулли жойларда барчанинг эътибори учун юбориш ҳуқуқи);

Бўқлаш чизиғи

англади:

асарни тақдорлаш (тақдорлаш ҳуқуқи);
асарнинг асл нусхасини ёки нусхаларини сотиш ёки мулк ҳуқуқини ўзгача тарзда бошқа шахсга ўтказиш йўли билан тарқатиш (тарқатиш ҳуқуқи);
асарни барчанинг эътиборига етказиш (барчанинг эътиборига етказиш ҳуқуқи);

асарнинг асл нусхасини ёки нусхаларини прокатта бериш (прокатта бериш ҳуқуқи);
тарқатиш мақсадида асарнинг нусхаларини, шу жумладан мутлақ муаллифлик ҳуқуқлари эгасининг рухсати билан тайёрланган нусхаларини импорт қилиш (импорт қилиш ҳуқуқи);

асарни сям (кабель) орқали ёки бошқа шу каби воситалар ёрдамида узатиш йўли билан барчанинг эътибори учун юбориш (кабель орқали юбориш ҳуқуқи);

асарга тузатишлар киритиш, уни аранжировка қилиш ёки бошқа тарзда қайта ишлаш (қайта ишлаш ҳуқуқи);

асарни омма олдига намойиш этиш (омма олдига намойиш этиш ҳуқуқи);
асарни омма олдига ижро этиш (омма олдига ижро этиш ҳуқуқи);

асарни сиймасиз воситалар ёрдамида узатиш йўли билан барчанинг эътибори учун юбориш (асарни сиймасиз юбориш ҳуқуқи);

асарни таржима қилиш (таржима қилиш ҳуқуқи);
асарни барчанинг эътиборига тақдоран юбориш, агар бундай юбориш дастлабки юборишни амалга оширган ташкилотдан бошқа ташкилот томонидан амалга оширилса (барчанинг эътиборига тақдоран юбориш ҳуқуқи).

Муаллиф ўз асаридан фойдаланишнинг ҳар бир тури учун ҳақ олиш ҳуқуқига (ҳақ олиш ҳуқуқи) эга.

Агар чоп этилган асарнинг нусхалари уларни сотиш ёки мулк ҳуқуқини ўзгача тарзда бошқа шахсга ўтказиш орқали фуқаролик муомаласига қонуний киритилган бўлса, уларни келгусида муаллифнинг розилиғисиз ва унга ҳақ тўламаган тарқатишга йўл қўйилади, ушбу Қонун 23-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган ҳол бундан мустасно.

Асардан даромад олиш мақсадида фойдаланилганлиги ёки ундан фойдаланиш бундай мақсадга қаратилмаганлигидан қатъи назар, асардан фойдаланилган деб ҳисобланади.

Киркиш чизиғи

Ваколатли орган расмий ҳужжат тайёрлаш учун расмий ҳужжат, рамз ёки белгининг лойиҳасидан, агар лойиҳа уни ишлаб

эътибори учун юборишга, барчанинг эътиборига етказишга йўл қўйилмайд.

65-модда. Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларни ҳимоя қилиш усуллари

Муаллиф, турдош ҳуқуқлар эгаси ёки мутлақ ҳуқуқларнинг бошқа эгаси ҳуқуқбузардан қуйидагиларни талаб қилишга ҳақиқ:

ҳуқуқларни тан олишини; ҳуқуқ бузилишидан олдинги ҳолатни тиклашни ва ҳуқуқни бузадиган ёки унинг бузилиши хавфини юзага келтирадиган ҳаракатларни тўхатишни;

ҳуқуқ эгасининг ҳуқуқи бузилган тақдирда, у фуқаролик муомаласининг одатдаги шароитларида олиши мумкин бўлган, лекин ололмай қолган даромади миқдоридан зарарларнинг ўрнини қоплашни. Агар ҳуқуқбузар муаллифлик ҳуқуқи ёки турдош ҳуқуқларни бузиш оқибатида даромадлар олган бўлса, ҳуқуқ эгалари бошқа зарарлар билан бир қаторда бой берилган фойдани бундай даромадлардан кам бўлмаган миқдорда қоплашсин;

зарарлар етказилиши фактидан қатъи назар, ҳуқуқбузарликнинг ҳусуниятига ва ҳуқуқбузарнинг айби даражасидан келиб чиқиб иш муомаласи одатларини ҳисобга олган ҳолда зарарнинг ўрнини қоплаш эвазига тўламини лозим бўлган тоновни тўлашсин;

ушбу Қонунда белгиланган ҳуқуқларни ҳимоя қилиш билан боғлиқ бўлган, қонуни ҳужжатларида назарда тутилган бошқа чоралар қўришсин.

Муаллиф ва ижрочи ўз ҳуқуқлари бузилган тақдирда, ҳуқуқбузардан маънавий зиён қоплашини талаб қилишга ҳақиқидир.

Мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот мулкий ҳуқуқларни бошқариш шундай ташкилот томонидан амалга ошириладиган шахсларнинг бузилган муаллифлик ҳуқуқлари ва турдош ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қонунда белгиланган тартибда ўз номидан ариза билан судга мурожаат этишга ҳақиқидир.

Муаллифлик ҳуқуқи ёки турдош ҳуқуқлар бузилишининг олдини олиш ёки уни тўхатиш учун зарур чоралар қўриш натижасида унинг шахсларга етказилган зарарлар, шунингдек бундай чораларни амалга оширган шахс қўрган зарарлар ҳуқуқбузар ҳисобидан ундириб олиниши керак.

66-модда. Асарларнинг ва турдош ҳуқуқлар объектларининг контрафакт нусхаларини мусодара қилиш

Асарларнинг ва турдош ҳуқуқлар объектларининг

қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

асар нусхаси — асарнинг ҳар қандай моддий шаклда тайёрланган қўчирмаси; асарни омма олдига намойиш этиш — асарнинг асл нусхаси ёки нусхасини бевосита ёхуд плёнка, диапозитив, телевизион кадр ёрдамида ёки бирон-бир бошқа техника воситалари орқали экранда кўрсатиш, шунингдек аудиовизуал асарнинг айрим кадрларини уларнинг кетма-кетлигига риоя этмасдан омма учун очик жойда ёки ани бир оила аъзолари бўлмаган шахсларнинг кенг доираси ҳозир бўлган жойда кўрсатиш;

асарни ошқор қилиш — муаллифнинг розилиги билан амалга оширилган, асарни чоп этиш, омма олдига намойиш этиш, омма олдига ижро этиш, эфирга узатиш ёки бошқа усулда юбориш йўли билан илк бор асардан барчанинг воқиф бўлиши учун имкон берадиган ҳаракат;

аудиовизуал асар — бир-бири билан боғланган (овоз жўрлигида ёки овоз жўрлигисиз) тасвирларнинг ёзиб олинган туркумидан иборат бўлган, тегишли техника воситалари ёрдамида қўриб ва эшитиб (овоз жўрлигида бўлганда) идрок этиш учун мўлжалланган асар, шу жумладан дастлабки ёки кейинги қайд этиш усулидан қатъи назар кинематография асарлари ва кинематографияниқига ўхшаш воситалар билан ифодаланган барча асарлар (теле- ва видеофильмлар, диафильмлар, слайдфильмлар ҳамда бошқа асарлар);

аудиовизуал асарни тайёрловчи — шундай асарни тайёрлаш ташаббуси ва маъсулиятини ўз зиммасига олган юридик ёки jisмоний шахс;

барчанинг эътиборига етказиш — асарларни ёки турдош ҳуқуқлар объектларини симлар ёки симсиз алоқа воситалари орқали телекоммуникация тизимларидан фойдаланувчилар ўз танловига қўра исталган жойда ва исталган вақтда улардан фойдалана олиши мумкин бўлган тарзда барчанинг эътибори учун юбориш;

барчанинг эътибори учун юбориш — асарларни ёки турдош ҳуқуқлар объектларини эфирга узатиш, кабель орқали юбориш, шунингдек уларни юбо-

лар ҳамда моддий jismlар рўйхати, шунингдек йиғилгандаги ҳар ставкалари, уни йиғиш шартлари ва тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Ушбу моддада назарда тутилган ҳақиқий йиғиш ва тахсимилаш муаллифлар, фонограммаларни тайёрловчилар ва ижрочиларнинг мулкий ҳуқуқларини жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотларнинг бири томонидан ана шу ташкилотлар ўртасида тузилган келишувга мувофиқ амалга оширилади. Агар ушбу келишувда бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, кўрсатиб ўтилган ҳақиқий нисбатда тахсимиланади: кирк фоизи — муаллифларга, ўттиз фоизи — ижрочиларга, ўттиз фоизи — фонограммалар ва (ёки) аудиовизуал асарларни тайёрловчиларга.

Ушбу моддада назарда тутилган ҳақиқий йиғиш ва тахсимилаш тартибини текшириш ҳамда назорат қилиш махсус ваколатли давлат органи томонидан амалга оширилади.

Экспорт нарасаси ҳисобланадиган ускуналар ҳамда моддий jismlарга, шунингдек уй шароитларида фойдаланиш учун мўлжалланмаган профессионал ускуналарга татбиқан йиғим амалга оширилмайди ва ҳақ тўланмайди.

34-модда. Хизмат асарига бўлган муаллифлик ҳуқуқи

Хизмат вазифаларини ёки хизмат топширигини бажариш тартибда яратилган асарга (хизмат асарига) бўлган муаллифнинг шахсий номулкий ҳуқуқлари асар муаллифида сақланиб қолади.

Хизмат асаридан фойдаланишга бўлган мутлақ ҳуқуқлар, агар муаллиф билан иш берувчи ўртасидаги шартномада бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, иш берувчига тегишлидир.

Хизмат асаридан фойдаланишининг ҳар бири тури учун муаллифлик ҳақи миқдори ва уни тўлаш тартиби муаллиф билан иш берувчи ўртасидаги шартномада белгиланади. Иш берувчи билан тузилган шартномадан қатъи назар, муаллиф асар ошқор қилинган вақтдан эътиборан ўн йил ўтганидан кейин, иш берувчининг розилиги билан эса ундан ҳам олдинроқ асардан фойдаланиш ва муаллифлик ҳақини олиш ҳуқуқини тўлиқ ҳақида қўлга киритади.

Муаллифнинг хизмат асаридан топширик мақсади тақозо этмайдиган усулда фойдаланиш ҳуқуқи чек-

шунингдек аудиовизуал асарга субтитр қилиш ва матни дубляж қилиш бўйича мутлақ ҳуқуқларнинг ўтказилишига олиб келади. Кўрсатилган ҳуқуқлар аудиовизуал асарга бўлган муаллифлик ҳуқуқи амал қилмаган мuddат мобайнида амалда бўлади.

Аудиовизуал асар таркибига кирадиган асарлардан фойдаланиш муаллифлик шартномаси асосида ва қонунда назарда тутилган бошқа асосларда амалга оширилади.

Аудиовизуал асар таркибига киритишга ўз розилигини берган ҳуқуқ эгаси, агар аудиовизуал асарни тайёрловчи билан тузилган муаллифлик шартномасида бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, аудиовизуал асардан фойдаланишни тақиқлашга ёки бирон-бир тарзда чеклашга ҳақиқ эмас.

Аудиовизуал асарга таркибий қисм бўлиб кирган, ҳам илгари мавжуд бўлган, ҳам унинг устида ишлаш жараёнида яратилган асарларнинг муаллифлари, агар аудиовизуал асарни тайёрловчи билан тузилган муаллифлик шартномасида бошқача қоида шартлашилган бўлмаса, ҳар бири ўз асарига нисбатан муаллифлик ҳуқуқидан фойдаланади.

41-модда. Буортманинг муаллифлик шартномаси

Муаллиф буортманинг муаллифлик шартномаси бўйича асарни шартнома шартларига мувофиқ яратиш ва уни буортмачига топшириш мажбуриятини олади.

Буортманинг муаллифлик шартномаси бўйича яратилган асарга бўлган шахсий номулкий ҳуқуқлар муаллифга тегишлидир.

Буортманинг муаллифлик шартномаси бўйича асардан фойдаланиш учун мулкий ҳуқуқлар бошқа шахсга ўтказилган тақдирда, ушбу Қонуннинг 38, 39 ва 42-моддалари қоидаларига риоя қилиниши қерак.

42-модда. Муаллифлик шартномасининг шакли

Муаллифлик шартномаси ёзма шаклда тузилиши керак, қонунда назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

ЭХМ учун дастурлар ва маълумотлар базалари нусхаларини сотишда муаллифлик шартномаси, агар унинг шартлари (дастурдан ва маълумотлар базасидан фойдаланиш шартлари) дастур ёки маълумот-

59-модда. Мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотларнинг мажбуриятлари

Мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқараётган ташкилот:

ҳақ тўлаш билан бир вақтда ҳуқуқ эгаларига уларнинг ҳуқуқларидан фойдаланилганлиги тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олган ҳисоботларни тақдим этиши;

ушбу Қонун 58-моддаси биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси қоидаларига мувофиқ йиғилган ҳақдан фақат ҳуқуқ эгаларига тахсимилаш ва тўлаш учун фойдаланиши. Бунда тахсимилаш йиғилган ҳақдан бундай ҳақиқий йиғиш, тахсимилаш ва тўлаш бўйича ўзининг ҳақиқий харажатларини қоплаш суммаларини, шунингдек шу ташкилот томонидан ўзи қайси ҳуқуқ эгаларининг номидан иш кўраётган бўлса, шу ҳуқуқ эгаларининг розилиги билан ва уларнинг манфаатларини қўзғаб ташкил этиладиган махсус фондларга йўналтириладиган суммаларини чегириб ташлашга ҳақиқидир;

йиғилган ҳақ суммаларини, ушбу қисмининг учинчи хатбошисидан назарда тутилган суммаларини чегириб ташлашга ҳолда, асарлардан ва турдош ҳуқуқлар объектларидан амалда фойдаланилишига мутаносиб равишда тахсимилаш ва мунтазам тўлаб бориши;

йиғилган ҳақиқий бевосита ҳуқуқ эгаларига тахсимилаш ҳамда тўлаш ва (ёки) уни ҳуқуқ эгаларига тахсимилаш ва тўлаш учун тегишли тоифадаги ҳуқуқ эгаларининг манфаатларини ифодаловчи бошқа ташкилотларга шу ташкилотлар билан тузилган келишувлар асосида ўтказиши;

талаб қилиб олинмаган ҳақиқий ҳуқуқ эгаларини қидириш чораларини қўриган ҳолда, у ташкилот ҳисобига тушган санадан эътиборан уч йил мобайнида сақлаб туриши шарт. Кўрсатилган мuddат тўтаган, ташкилот талаб қилиб олинмаган ҳақиқий тахсимилашдан қайси суммаларга қўшиб юборишга ёки уни ташкилот ўзи қайси ҳуқуқ эгаларининг номидан иш кўраётган бўлса, фақат шу ҳуқуқ эгаларининг розилиги билан ва уларнинг манфаатларини қўзғаб бошқа мақсадларга қаратишга ҳақиқидир.

Ташкилотта ушбу Қонун 58-моддаси биринчи қисмининг бешинчи хатбошисидан назарда тутилган ҳақиқий йиғишга нисбатан ваколатлар бермаган ҳуқуқ эгалари амалга оширилган тахсимилашга мувофиқ уларга тегишли ҳақнинг тўлалигини, шунингдек ўз асарларини ёки турдош ҳуқуқлар объектларини бу таш-

объектларидан фойдаланиш ҳуқуқини олган бошқа юридик ёки jisмоний шахслар.

2-боб. Муаллифлик ҳуқуқи

4-модда. Муаллифлик ҳуқуқининг амал қилиш соҳаси

Ушбу Қонунга мувофиқ муаллифлик ҳуқуқи: Ўзбекистон Республикаси фуқаролари бўлган ёки Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий туриш жойига эга бўлган муаллифларнинг ёки муаллифлик ҳуқуқининг бошқа дастлабки эгалик қилувчиларининг асарларига;

муаллифларнинг фуқаролиги ва доимий туриш жойидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикасида биринчи марта чоп этилган асарларга;

Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига мувофиқ Ўзбекистон Республикасида муҳофазат қилинадиган асарларга татбиқ этилади.

Агар асар Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида биринчи марта чоп этилган санадан сунг ўттиз кун ичида Ўзбекистон Республикаси ҳудудида чоп этилган бўлса, Ўзбекистон Республикасида ҳам биринчи марта чоп этилган деб ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига мувофиқ асарга Ўзбекистон Республикаси ҳудудида муҳофазат берилган тақдирда, асар муаллифи муаллифлик ҳуқуқини олиш учун асос бўлиб хизмат қилган юридик факт қайси давлатнинг ҳудудида содир бўлган бўлса, ўша давлатнинг қонуни билан аниқланади.

5-модда. Муаллифлик ҳуқуқи объекти

Муаллифлик ҳуқуқи ижодий фаолият натижаси бўлиши фан, адабиёт ва санъат асарларига нисбатан, уларнинг мақсади ва қадр-қиммати, шунингдек ифодаланиш усулидан қатъи назар, татбиқ этилади.

Муаллифлик ҳуқуқи қуйидаги бирон-бир объектив шаклда бўлган ошқор қилинган асарларга ҳам, ошқор қилинмаган асарларга ҳам татбиқ этилади:

ёзма (кўпёзма, машинкаланган ёзув, нотали ёзув ва ҳоказо);

оғзаки (омма олдига сўзлаш, омма олдига ижро этиш ва ҳоказо);

овозли ёки видео ёзув (механик, магнитли, рақамли, оптик ва ҳоказо);

ланиш борасидаги мутлақ ҳуқуқларини чеклашга ушбу Қонуннинг 25-33-моддаларида ёки бошқа қонунларда назарда тутилган ҳоллардагина йўл қўйилади. Мазкур чеклашлар асардан нормал фойдаланилишига ўринсиз зиён етказмаган ва муаллифнинг қонуний манфаатларини асосий қамситмаган тақдирдагина татбиқ этилади.

25-модда. Асарларни муаллифнинг розилигисиз ва ҳақ тўламадан шахсий мақсадларда такоррлаш

Ошқор қилинган асарни шахсий мақсадларда муаллифнинг ёки бошқа ҳуқуқ эгасининг розилигисиз ва ҳақ тўламаган ҳолда такоррлашга йўл қўйилади, ушбу Қонуннинг 33-моддасида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Ушбу модда биринчи қисмининг қоидалари: бинолар ва ишоотлар шаклидаги архитектура асарларини такоррлашга; маълумотлар базаларини ёки уларнинг муҳим қисмларини такоррлашга; қонунда назарда тутилган ҳолларни-истисно қилганда, ЭХМ учун дастурларни такоррлашга; китобларни (тўлалигича) ва нотали матнларни репрографик такоррлашга нисбатан татбиқ этилмайди.

26-модда. Асарлардан муаллифнинг исми-шарифини кўрсатган ҳолда эркин фойдаланиш

Асардан муаллифнинг исми-шарифини ва олинган манбаини албатта кўрсатган ҳолда ҳамда асардан нормал фойдаланилишига зарар етказмаслик ва муаллифнинг қонуний манфаатларига путур етказмаслик шартли билан қуйидаги тарзда эркин фойдаланишга йўл қўйилади:

ошқор қилинган асарлардан асл нусхада ва таржимада илмий, таъдиқий, мунозаравий, танқидий ҳамда реклама билан боғлиқ бўлмаган ахборот мақсадларида қўзланган мақсадга мос ҳақида иктибос олиш, шу жумладан газета ва журналлардаги мақолалардан парчаларни матбуот шарҳлари шаклида такоррлаш;

ошқор қилинган асарлардан ёки бундай асарларнинг парчаларидан таълим ва ўқув тусидаги нашрларда, радиозашитириш ва телекўрсатувларда, овозли ва видео ёзувларда қўзланган мақсадга мос

байнида ёхуд, агар фонограмма унинг биринчи ёзувидан кейин эллиқ йил ичида чоп этилмаган бўлса, шу мuddат мобайнида амал қилади.

Эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг ўз кўрсативи ёки эшиттиришига нисбатан ушбу Қонунда назарда тутилган ҳуқуқлар бундай кўрсатув ёки эшиттириш биринчи марта эфирга узатилганидан ёки биринчи марта кабель орқали юборилганидан кейин эллиқ йил мобайнида амал қилади.

Турдош ҳуқуқлар объектларига Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига мувофиқ муҳофазат берилганда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида турдош ҳуқуқларнинг амал қилиш мuddати ушбу моддага биноан белгиланади. Лекин бу мuddат турдош ҳуқуқлар объектлари келиб чиққан мамлакатда белгиланган турдош ҳуқуқларнинг амал қилиш мuddатидан охиб кетмаслиги керак.

Ушбу моддада назарда тутилган мuddатларни ҳисоблаш мuddатининг ўта бошланиш учун асос бўладиган биринчи факт рўй берган йилдан кейинги йилнинг биринчи январидан эътиборан бошланади.

Ушбу моддада назарда тутилган мuddатларнинг қолган қисми доирасида кўрсатув, фонограммалардан эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсативи ёки эшиттиришидан фойдаланишни амалга ошириш ёхуд фойдаланишга рухсат бериш ва ҳақ олишга бўлган ҳуқуқ ижрочининг, фонограммани тайёрловчининг, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг меросхўрларига (юридик шахсларга нисбатан — ҳуқуқий меросхўрларига) ўтади.

55-модда. Турдош ҳуқуқлар объектларининг ижтимоий мулкка айланиши

Ижро, фонограмма, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсативи ёки эшиттиришига бўлган турдош ҳуқуқларнинг амал қилиш мuddатининг тугаши уларнинг ижтимоий мулкка айланишини билдиради.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ҳеч қачон муҳофазат берилмаган ижролар, фонограммалар ва эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатувлари ёки эшиттиришларидан ҳар қандай шахс ҳақ тўламаган ҳолда эркин

рифи (номи); асар биринчи марта чоп этилган йил.

Муаллифлик ҳуқуқининг муҳофазат белгисидан кўрсатилган шахс, агар бошқача хол исботланган бўлмаса, мутлақ муаллифлик ҳуқуқлари эгаси ҳисобланади.

12-модда. Ҳаммуаллифлик

Икки ёки ундан ортиқ jisмоний шахснинг биргаликда ижодий меҳнати натижасида яратилган асарга бўлган муаллифлик ҳуқуқи, мазкур асар бўлинмас бир бутун ёки ҳар бири ҳам мустақил мазмунга эга қисмлардан иборат эканлигидан қатъи назар, ҳаммуаллифларга биргаликда тегишли бўлади.

Агар асарнинг муайян қисмидан унинг бошқа қисмларига боғлиқ бўлмаган ҳолда фойдаланиш мумкин бўлса, бу мустақил мазмунга эга, бўлган қисм деб эътироф этилади.

Ҳаммуаллифларнинг ҳар бири, агар улар ўртасидаги келишувда бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, асарнинг ўзи яратган, мустақил мазмунга эга бўлган қисмидан ўз хоҳишига қўра фойдаланишга ҳақиқидир.

Ҳаммуаллифлар ўртасидаги муносабатлар, қоида тариқасида, келишув асосида белгиланади. Бундай келишув бўлмаган тақдирда, асарга бўлган муаллифлик ҳуқуқи барча муаллифлар томонидан биргаликда амалга оширилади, муаллифлик ҳақи эса улар ўртасида тенг тахсимиланади.

Агар ҳаммуаллифларнинг асари бўлинмас бир бутунни ташкил этса, асардан фойдаланишни етарли асослар бўлмай туриб тақиқлаб қўйишга ҳаммуаллифлардан ҳеч бири ҳақиқ эмас.

13-модда. Ҳосила асарга бўлган муаллифлик ҳуқуқи

Ҳосила асар муаллифига фан, адабиёт ва санъат асарининг мазкур муаллиф томонидан амалга оширилган кайта ишланмасига бўлган муаллифлик ҳуқуқи тегишлидир.

Ҳосила асар муаллифининг муаллифлик ҳуқуқи қайта ишлашга асос бўлган асарни бошқа шахслар ҳам уларни қайта ишлашларига тўсқинлик қилмайди.

қабул қилган қароридан, асардан фойдаланиш ҳуқуқини олган шахсларга улар шундай қарор тўғрисида кўрсатилган тартибда иш қўрилади, шу жумладан бой берилган фойдани қоплаш шартли билан, воз кечиб ҳуқуқига (асарни қақириб олиш ҳуқуқига) эгадир. Агар асар ошқор қилинган бўлса, муаллиф уни қақириб олганлиги тўғрисида оммага маълум қилиши шарт. Бунда у асарнинг аввал тайёрланган нусхаларини ўз ҳисобидан муомалалан олиб қўйишга ҳақиқидир. Бу қоидалар, агар муаллиф билан тузилган шартномада бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, хизмат асарларига нисбатан татбиқ этилмайди.

Асарни нашр қилиш, омма олдига ижро этиш ёки ундан бошқача тарзда фойдаланишда асарнинг ўзига, номига ва муаллифнинг исми-шарифи кўрсатилишига бирон-бир ўзгариш киритишга фақат муаллифнинг розилиги билан йўл қўйилади.

Муаллифнинг розилигисиз унинг асарини беэақлар, сўзбоши, хотима, шарҳлар ёки бирон-бир тушунтиришлар билан нашр этиш тақиқланади.

Муаллифнинг шахсий номулкий ҳуқуқларини унинг мулкий ҳуқуқларидан қатъи назар, унга тегишли бўлиб, асардан фойдаланишга бўлган мутлақ ҳуқуқлар бошқа шахсга ўтказилган тақдирда ҳам унинг ўзида сақланиб қолади.

Муаллифнинг ўз шахсий номулкий ҳуқуқларини амалга оширишдан воз кечиб тўғрисида бирон-бир шахс билан келишув ва бу ҳақдаги аризаси ўз-ўзидан ҳақиқий эмас.

19-модда. Муаллифнинг мулкий ҳуқуқлари

Муаллиф асардан ҳар қандай шаклда ва ҳар қандай усулда фойдаланишда мутлақ ҳуқуқларга эга. Юридик ва jisмоний шахслар, ушбу Қонунда кўрсатилганидан ташқари ҳолларда, асардан фақат ҳуқуқ эгаси ёки бошқа ваколатли шахс билан тузилган шартномага биноан, шу жумладан мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотлар билан тузилган шартномага биноан ёхуд улар бўлмаган тақдирда, бу ташкилотларнинг вазифалари ва мажбуриятларини бажарувчи ташкилот билан тузилган шартномага биноан фойдаланишлари мумкин.

Муаллифнинг асардан фойдаланишга бўлган мутлақ ҳуқуқлари қуйидаги ҳаракатларни амалга ошириш ёки бундай ҳаракатларга рухсат бериш ҳуқуқини

кўрсатув ёки эшиттиришни ретрансляция қилиш (ретрансляция ҳуқуқи);

лар базаси нусхаларида тегишли тарзда баён қилинган бўлса, ёзма шаклда тузилган деб ҳисобланади.

3-боб. Турдош ҳуқуқлар

43-модда. Турдош ҳуқуқларнинг амал қилиш соҳаси

Ижронинг ҳуқуқлари қуйидаги шартлардан бирига риоя этилган тақдирда, ушбу Қонунга мувофиқ унга тегишли деб эътироф этилади: ижрончи Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлса;

ижронинг фуқаролигидан қатъи назар, ижро биринчи марта Ўзбекистон Республикаси ҳудудида амалга оширилган бўлса;

ижро ушбу модданинг иккинчи қисми қоидаларига мувофиқ муҳофаза қилинадиган фонограммага ёзилган бўлса;

фонограммага ёзилмаган ижро ушбу модданинг учинчи қисми қоидага мувофиқ эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг муҳофаза қилинадиган кўрсатув ёки эшиттиришига киритилган бўлса.

Фонограммани тайёрловчининг ҳуқуқлари қуйидаги шартлардан бирига риоя этилган тақдирда, ушбу Қонунга мувофиқ унга тегишли деб эътироф этилади:

фонограммани тайёрловчи Ўзбекистон Республикаси фуқароси ёки Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган ерига эга бўлган юридик шахс бўлса;

фонограммани тайёрловчининг фуқаролиги ёки жойлашган еридан қатъи назар, ижро амалга оширилган тақдирда, ушбу Қонунга мувофиқ унга тегишли деб эътироф этилади.

Эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг ҳуқуқлари, агар ташкилот Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган ерига эга бўлса ҳамда эфирга узатиш ёки кабель орқали юборишни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган узаткичлар ёрдамида амалга оширишга риоя қилинган бўлса, ушбу Қонунга мувофиқ мазкур ташкилотга тегишли деб эътироф этилади.

Чет эл юридик ва жисмоний шахсларининг Ўзбекистон Республикасининг халқроқ шартномаларига мувофиқ Ўзбекистон Республикасида муҳофаза қили-

Бугунги кунги

кўзлаб, фойдаланиш мақсадида мос ҳажмида муаллифнинг ёки бошқа ҳуқуқ эгасининг розилигисиз ҳамда ҳақ тўламаган ҳолда фойдаланишга йўл қўйилади.

31-модда. Эфир орқали кўрсатув ёки эшиттириш берувчи ташкилотлар томонидан қисқа мuddат фойдаланиш учун эркин ёзиб олиш

Эфир орқали кўрсатув ёки эшиттириш берувчи ташкилот ўзи эфирга узатиш ҳуқуқини олган асарни муаллифнинг розилигисиз ва қўшимча ҳақ тўламаган ҳолда ўз усуналари ёрдамида ҳамда ўз кўрсатувлари ёки эшиттиришлари учун амалга ошириш шартли билан қисқа мuddат фойдаланиш учун ёзиб олиши мумкин. Агар бундай ёзуви сақлашнинг узоқроқ мuddати муаллиф билан келишилган бўлмаса, ташкилот уни тайёрлаганидан кейин олти ой ичида йўқ қилиб юбориши шарт. Агар бундай ёзув фақат ҳужжатли тусда бўлса, ёзув асар муаллифининг розилигисиз давлат архивларида сақланиши мумкин.

32-модда. ЭХМ учун дастурлар ёки маълумотлар базаларини эркин такрорлаш ва соддалаштириш

ЭХМ учун дастурнинг ёки маълумотлар базасининг нусхасига қонуний эга бўлган шахснинг кейинчалик шахсий фойдаланиш мақсадида ЭХМ учун дастурни ёки маълумотлар базасини эркин такрорлашга ва соддалаштиришга бўлган ҳуқуқи қонун билан белгиланади.

33-модда. Шахсий мақсадларда такрорлаганлик учун ҳақ тўлаш

Аудиовизуал асарни ёки фонограммани даромад олмастан фақат шахсий мақсадлар учун асар муаллифининг, ижронининг, фонограммани ва аудиовизуал асарни тайёрловчининг розилигисиз, лекин уларга ҳақ тўлаган ҳолда такрорлашга йўл қўйилади. Ҳақ бундай такрорлаш учун фойдаланиладиган усуналарни (аудио- ҳамда видеоматериаллар) ва бошқа усуналарни (аудио- ҳамда моддий жисмларни (овозли ва ёқимли видео плёнчалар ва касеталар, компакт дисклар ва бошқа моддий жисмларни) тайёрловчилар ва импорт қилувчилар томонидан тўланади. Тайёрланадиган ва импорт қилинадиган усун-

Киркиш чизиги

риш жойида вакиллари бўлмаган омма эшитиб ва (ёки) кўриб идрок этиши учун, шу тарзда эшитиш ёки кўриш мумкин бўлган асарлар ёки турдош ҳуқуқлар объектлари амалда идрок этилиши-этилмағлигидан қатъи назар, ҳар қандай бошқача усулларда етказиши (нусхаларни тарқатиш бундан мустасно);

ёзув — овозлар ва (ёки) тасвирларни қайта-қайта идрок этиш, такрорлаш ёки юбориш имконини берадиган бирон-бир моддий шаклда техника воситалари ёрдамида қайт этиш;

ижро — асарни (шу жумладан халқ ижодиёти асарини), фонограммани, ижрони, саҳна асарини ўйин, ифодали ўқиш, қўйлаш, рақсга тушиш орқали жонли ижро ёки техника воситалари ёрдамида тақдим этиш;

ижрочи — актёр, хонанда, созанда, раққос ёки роль ўйнайдиган, қўйлайдиган, ўқийдиган, ифодали ўқийдиган, рақсга тушадиган, талқин этадиган, мусика асосини чаладиган ёхуд адабиёт ёки санъат асарини (шу жумладан халқ ижодиёти асарини) ўзгача тарзда ижро этадиган бошқа жисмоний шахс, шунингдек спектаклнинг саҳналаштирувчи режиссёри ва дирижёр;

кабель орқали юбориш — асарларни ёки турдош ҳуқуқлар объектларини кабель, сим ёки шунга ўхшаш воситалар ёрдамида барчанинг эътибори учун юбориш;

манзарали-амалий санъат асари — асл нусхалари ёки нусхалари амалда фойдаланиш ашёлари сифатида қўлланиладиган ёки ана шундай ашёларга қўйрилган икки ўлчовли ёки уч ўлчовли санъат асари, шу жумладан бадиий ҳунармандчилик асари ёки санъат усулида тайёрланган асар;

маълумотлар базаси — объектив шаклда ифодаланган ва электрон ҳисоблаш машиналари (бундан буён матнда ЭХМ деб юритилади) ёрдамида топши ҳамда ишлов бериш мумкин бўладиган тарзда бундай тарзда солинган маълумотлар (мақолалар, ҳисоб-китоблар ва шу қабилар) мажмуи;

муаллиф — ижодий меҳнати билан асар яратган жисмоний шахс;

омма олдидан ижро этиш — асарларни ёки турдош ҳуқуқлар объектларини ижро этиш ёки маълум қилишнинг ҳар қандай бошқа шакли воситасида, бевосита ёки техника воситалари ёрдамида, омма учун

Бугунги кунги

Асарларга ёки турдош ҳуқуқлар объектларига нисбатан:

асарлардан ёки турдош ҳуқуқлар объектларидан фойдаланишга доир муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларни ҳимоя қилувчи техника воситаларининг қўлланилиши йўли билан белгиланган чеклашларни олиб ташлашга қаратилган ҳаракатларни ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган шахсларнинг рухсатисиз амалга оширишига;

ҳар қандай қўрилган ёки унинг таркибий қисмларини тайёрлашга, тарқатишга, прокатга беришга, вақтинчалик текши фойдаланиш учун беришга, импорт қилишга, реклама қилишга, улардан тижорат мақсадида фойдаланишга ёхуд эшитишга қўрсатишга, агар бундай ҳаракатлар натижасида муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларни ҳимоя қилувчи техника воситаларидан фойдаланиш мумкин бўлган қолса ёки бундай техника воситалари кўрсатилган ҳуқуқларнинг лозим даражада ҳимоя қилинишини таъминламаса, йўл қўйилмайди.

64-модда. Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида ахборот

Асарни ёки турдош ҳуқуқлар объектини, муаллифини, турдош ҳуқуқлар эгасини ёки мутлақ ҳуқуқларнинг бошқа эгасини идентификацияловчи ҳар қандай ахборот ёхуд асардан ёки турдош ҳуқуқлар объектидан фойдаланиш шартлари ҳақидаги, асарнинг ёки турдош ҳуқуқлар объектининг нусхасида маълум бўлган, уларга илова қилинган ёхуд бундай асарни ёки турдош ҳуқуқлар объектини барчаннинг эътибори учун юбориш ёхуд барчаннинг эътиборига етказиш муносабати билан пайдо бўладиган ахборот, шунингдек шундай ахборотни ўз ичига олган ҳар қандай рақамлар ва кодлар муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисидаги ахборот деб эътироф этилади.

Куйидагиларга: муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисидаги ахборотни ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган шахсларнинг рухсатисиз чиқариб ташлаш ёки ўзгартиришига;

муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисидаги ахборотни ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган шахсларнинг рухсатисиз чиқариб ташланган асарларни ёки турдош ҳуқуқлар объектларини такрорлаш, тарқатиш, тарқатиш мақсадида импорт қилиш, омма олдидан ижро этиш, барчанинг

Киркиш чизиги

Киркиш чизиги

Аудиовизуал асар яратиш тўғрисида ижрочи ва аудиовизуал асарни тайёрловчи ўртасида шартнома тузилиши ижрочи томонидан ушбу Қонун 47-моддасининг иккинчи қисмида назарда тутилган ҳуқуқлар ўтказилишига сабаб бўлади. Ижрочи томонидан бундай ҳуқуқларнинг ўтказилиши аудиовизуал асардан фойдаланиш билан чекланади ва, агар шартномада бошқа қоида назарда тутилган бўлмаса, аудиовизуал асарда қайт этилган овоз ёки тасвирдан алоҳида-алоҳида фойдаланиш ҳуқуқларини ўз ичига олмайд.

49-модда. Ижро ёзувини прокатга бериш ҳуқуқи

Тижорат мақсадларида чоп этилган, ижроси ижрончи иштирокида ёзиб олинган фонограммани прокатга бериш ҳуқуқи ижрончи фонограммага ёзиб олиш тўғрисида шартнома тузилганда фонограммани тайёрловчига ўтади. Тижорат мақсадларида чоп этилган фонограмма нусхаларини прокатга беришда ижроси фонограммага ёзиб олинган ижрончи бундай фонограмма нусхалари прокати учун ҳақ олиш ҳуқуқини сақлаб қолади.

Тижорат мақсадларида чоп этилган фонограмма ёки аудиовизуал асар нусхаларини прокатга беришда ҳақни йиғиш ва тақсимлаш ижрончиларнинг мулк ҳуқуқларини жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот томонидан амалга оширилиши мумкин. Ҳақ миқдори бундай ташкилот билан прокатга берувчи ташкилот ўртасидаги келишувда белгиланади.

50-модда. Фонограммани тайёрловчининг ҳуқуқлари

Фонограммани тайёрловчига ушбу Қонунга мувофиқ мазкур фонограммадан фойдаланишда мутлақ ҳуқуқлар тегишлидир.

Фонограммани тайёрловчининг фонограммадан фойдаланишга бўлган мутлақ ҳуқуқлари қуйидаги ҳаракатларни амалга ошириш ёки бундай ҳаракатларга рухсат бериш ҳуқуқини аниқлатади:

фонограммани такрорлаш (такрорлаш ҳуқуқи); фонограмманинг асл нусхаси ёки нусхаларини со-

Бугунги кунги

Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

22-модда. Асарларни сақлаш учун топшириш

Агар асар сақлаш учун ҳар қимнинг фойдаланиши мумкин бўлган сақлов жойига (депозитарийга) топширилган бўлса ва депозитарий билан тузилган шартномага кўра мазкур депозитарийга мувожабат этидиган ҳар қандай шахснинг асар нусхасини олиши мумкин бўлса, асардан бу тарзда фойдаланиш асарларнинг қўлёзмаларини, ҳар қандай моддий жисмдаги бошқа асарларни сақлаш учун топшириш деб эътироф этилади.

Асарни сақлаш учун топшириш мутлақ муаллифлик ҳуқуқи эгасининг депозитарий билан тузилган, асардан фойдаланиш шартларини белгилловчи шартнома асосида амалга оширилади. Бундай шартнома ва депозитарийнинг фойдаланувчи билан тузган шартномаси оммавий шартномадир.

23-модда. Тасвирий санъат асарларидан фойдаланиш ҳуқуқи. Эргашма ҳуқуқ

Тасвирий санъат асарининг муаллифи асар мулкдоридан ўз асарларини такрорлаш ҳуқуқини (фойдаланиш ҳуқуқини) амалга ошириш имкониятини беришни талаб қилишга ҳақлидир. Бунда асар мулкдоридан асарни муаллифга етказиб беришни талаб қилиш мумкин эмас.

Тасвирий санъат асарига бўлган мулк ҳуқуқининг муаллифдан бошқа шахсга (ҳақ завоғига ёки текин) ўтиши бу асарнинг дастлабки сотилишини билдирмайди.

Тасвирий санъат асарини олдинги нарҳдан каминда йитирма фоиз юқори нарҳ бўйича ошқорга қайта сотишнинг (ким ошди савдоси, тасвирий санъат галереяси, бадиий салон, дўкан ва ҳокзо орқали) ҳар бир ҳолатида муаллиф сотувчидан қайта сотиш нарҳининг беш фоизи миқдоринда ҳақ олиш ҳуқуқига эга (эргашма ҳуқуқ). Мазкур ҳуқуқ бошқа шахсга ўтказилмайди ва фақат муаллифнинг қонун бўйича меросхўрларига муаллифлик ҳуқуқининг амал қилиш мuddатига ўтади.

24-модда. Муаллифлик ҳуқуқларининг чекланиши

Муаллиф ва бошқа шахсларнинг асардан фойда-

Киркиш чизиги

тасвир (расм, эскиз, манзара, тарх, чизма, кино, теле-, видео- ёки фотоқадр ва ҳокзо); ҳажмли-фазовий (ҳайкал, модель, макет, иншоот ва ҳокзо); бошқа шакллардаги. Муаллифлик ҳуқуқи гоғлар, принциплар, услублар, жараёнлар, тизимлар, усуллар ёки концепцияларга эмас, балки ифода шаклига нисбатан таъбиқ этилади.

6-модда. Муаллифлик ҳуқуқи объектлари бўлган асарлар

Куйидагилар муаллифлик ҳуқуқи объектларидир: адабий асарлар (адабий-бадиий, илмий, ўқув, публицистик ва бошқа асарлар); драма ва сценарий асарлари; матнли ёки матнсиз мусика асарлари; мусикали драма асарлари; хореография асарлари ва пантомималар; аудиовизуал асарлар; рангтасвир, ҳайкалтарошлик, графика, дизайн асарлари ва тасвирий санъатнинг бошқа асарлари; манзарали-амалий ва саҳна безағи санъати асарлари; архитектура, шаҳарсозлик ва бог-парк барпо этиш санъати асарлари;

фотография асарлари ва фотографияга ўхшаш усуналарда яратилган асарлар;

жўрғофия, геология хариталари ва бошқа хариталар, жўрғофия, топография ва бошқа фанларга таллуқли тархлар, эскизлар ва асарлар;

барча турдаги ЭХМ учун дастурлар, шу жумладан ҳар қандай дастурлаш тилида ва ҳар қандай шаклда, чуночини бошланғич матн ҳамда объект қоида ифодаланиши мумкин бўлган амалий дастурлар ва операция тизимлари;

ушбу Қонуннинг 5-моддасида белгиланган талабларга жавоб берадиган бошқа асарлар.

7-модда. Муаллифлик ҳуқуқи объектлари ҳисобланувчи асарнинг қисмлари, ҳосила ва жамлама асарлар

Ушбу Қонуннинг 5-моддасида белгиланган талабларга жавоб берадиган: асарнинг мустақил равишда фойдаланилиши мумкин бўлган қисмлари (шу жумладан унинг номи); ҳосила асарлар (таржималар, ишланма асарлар,

Бугунги кунги

асосда бошқарувчи ташкилотларга асарлардан ва турдош ҳуқуқлар объектларидан фойдаланиш тўғрисидаги маълумотларни, шунингдек ҳақни йиғиш, тақсимлаш ва тўлаш учун зарур бўладиган бошқа маълумотлар ҳамда ҳужжатларни тақдим этишлари шарт. Маълумотлар ва ҳужжатларнинг рўйхати мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотлар фойдаланувчилар билан тузадиган шартномаларда белгиланади.

Мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотлар жамоавий асосда бошқаруш учун олинган асарлардан ва турдош ҳуқуқлар объектларидан фойдаланиши амалга оширишга ҳақиқат эмас.

58-модда. Мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотларнинг ҳуқуқлари

Мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот ўзи қайси ҳуқуқ эгаларининг номидан иш қўраётган бўлса, шу ҳуқуқ эгаларининг номидан ва улардан олинган овозлар билан асосида қуйидаги ҳуқуқларга эга бўлади:

туланадиган ҳақ миқдорини ва шартномаларнинг тузилишига доир бошқа шартларни фойдаланувчилар билан келиши олиш;

бундай ташкилот бошқараётган ҳуқуқлардан фойдаланиш учун фойдаланувчилар билан шартномалар тузиш;

ташкилот туланадиган ҳақни йиғиш билан ушбу Қонунда назарда тутилган ҳолларда шартнома тузмасдан шуғулланган тақдирда, бундай ҳақ миқдорини фойдаланувчилар билан келиши олиш; шартномаларда назарда тутилган ҳақни ва (ёки) ушбу қисмининг тўртинчи ҳаётбошида назарда тутилган ҳақни йиғиш, тақсимлаш ва тўлаш;

бундай ташкилот ўзи бошқараётган ҳуқуқларни ҳимоя қилиш учун зарур бўладиган ҳар қандай юридик ҳаракатларни бажариш;

шундай ташкилот томонидан белгиланган тартибда асарларни ва (ёки) турдош ҳуқуқлар объектларини, шунингдек асарларга ва (ёки) турдош ҳуқуқлар объектларига бўлган ҳуқуқларни бошқа шахсга ўтказиш тўғрисидаги шартномаларни рўйхатга олишни ва (ёки) сақлашга топширишни амалга ошириш.

Мулк ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот ҳуқуқ эгалари билан тузилган шартномалар асосида ва қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Киркиш чизиги

Киркиш чизиги

ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг ёки бошқа ҳуқуқ эгасининг розилигисиз ва ҳақ тўламаган ҳолда ижродан, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатув ёки эшиттиришидан ҳамда уларнинг ёзувларидан фойдаланишга, шунингдек фонограммани такрорлашга қуйидаги ҳолларда йўл қўйилади:

қундалик воқеалар шарҳига ижродан, фонограммадан, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатув ёки эшиттиришидан унчалик катта бўлмаган парчалар киритиш йўли билан;

фақат ўқув ёки илмий тадқиқот мақсадларида; илмий, тадқиқий, мунозаравий, танқидий ёхуд ахборот мақсадларида иктибос олиниши шартли билан ижродан, фонограммадан, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатув ёки эшиттиришидан унча катта бўлмаган парчаларни иктибос шаклида келтириш. Бунда тижорат мақсадида чоп этилган фонограммани эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш ёхуд барчанинг эътиборига етказиш учун ҳар қандай такрорлаш ушбу Қонуннинг 51-моддаси қоидаларига риоя этилган ҳолда амалга оширилади;

ушбу Қонунда фан, адабиёт ва санъат асарлари муаллифларининг мулк ҳуқуқларини чеклашга нисбатан назарда тутилган бошқа ҳолларда.

Жисмоний шахс томонидан ижронининг, фонограммани тайёрловчининг, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг ёки бошқа ҳуқуқ эгасининг розилигисиз ҳамда ҳақ тўламаган ҳолда ижронинг, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатув ёки эшиттиришидан унча катта бўлмаган парчаларни иктибос шаклида келтириш. Бунда тижорат мақсадида чоп этилган фонограммани эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш ёхуд барчанинг эътиборига етказиш учун ҳар қандай такрорлаш ушбу Қонуннинг 51-моддаси қоидаларига риоя этилган ҳолда амалга оширилади;

ушбу Қонунда фан, адабиёт ва санъат асарлари муаллифларининг мулк ҳуқуқларини чеклашга нисбатан назарда тутилган бошқа ҳолларда.

Жисмоний шахс томонидан ижронининг, фонограммани тайёрловчининг, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг ёки бошқа ҳуқуқ эгасининг розилигисиз ҳамда ҳақ тўламаган ҳолда ижронинг, эфир ёки кабель орқали кўрсатув ёхуд эшиттириш берувчи ташкилотнинг кўрсатув ёки эшиттиришидан унча катта бўлмаган парчаларни иктибос шаклида келтириш. Бунда тижорат мақсадида чоп этилган фонограммани эфирга узатиш ёки кабель орқали юбориш ёхуд барчанинг эътиборига етказиш учун ҳар қандай такрорлаш ушбу Қонуннинг 51-моддаси қоидаларига риоя этилган ҳолда амалга оширилади;

Бугунги кунги

Интервюдан фойдаланишга фақат интервью берган шахснинг розилиги билан йўл қўйилади.

17-модда. Асарлар яратилишини ташкил этувчи шахсларнинг ҳуқуқлари

Асарлар яратилишини ташкил этувчи шахслар (аудиовизуал асарларни тайёрловчилар, энциклопедиялар ноширлари, продюссерлар ва бошқа шу қабилар) тегишли асарларнинг муаллифлари деб эътироф этилмайди. Бироқ ушбу Қонунда ёки бошқа қонунларда назарда тутилган ҳолларда, бундай шахслар ана шу асарлардан фойдаланишда мутлақ ҳуқуқларга эга бўладилар.

Аудиовизуал асарни тайёрловчи бу асардан фойдаланишда ўз исми-шарифи ёки номи кўрсатилиши талаб қилишга ҳақлидир.

Энциклопедиялар, энциклопедик дугатлардан, илмий ишларнинг даврий ва давомли тўпламларидан, газеталар, журналлар ҳамда бошқа даврий нашрлардан фойдаланишга бўлган мутлақ ҳуқуқлар уларнинг ноширига тегишлидир. Бундай нашрлардан ҳар қандай тарзда фойдаланишда ношир ўз исми-шарифи ёки номи кўрсатилишга ёхуд исми-шарифи ёки номи кўрсатилиши талаб қилишга ҳақлидир.

18-модда. Муаллифнинг шахсий номулк ҳуқуқлари

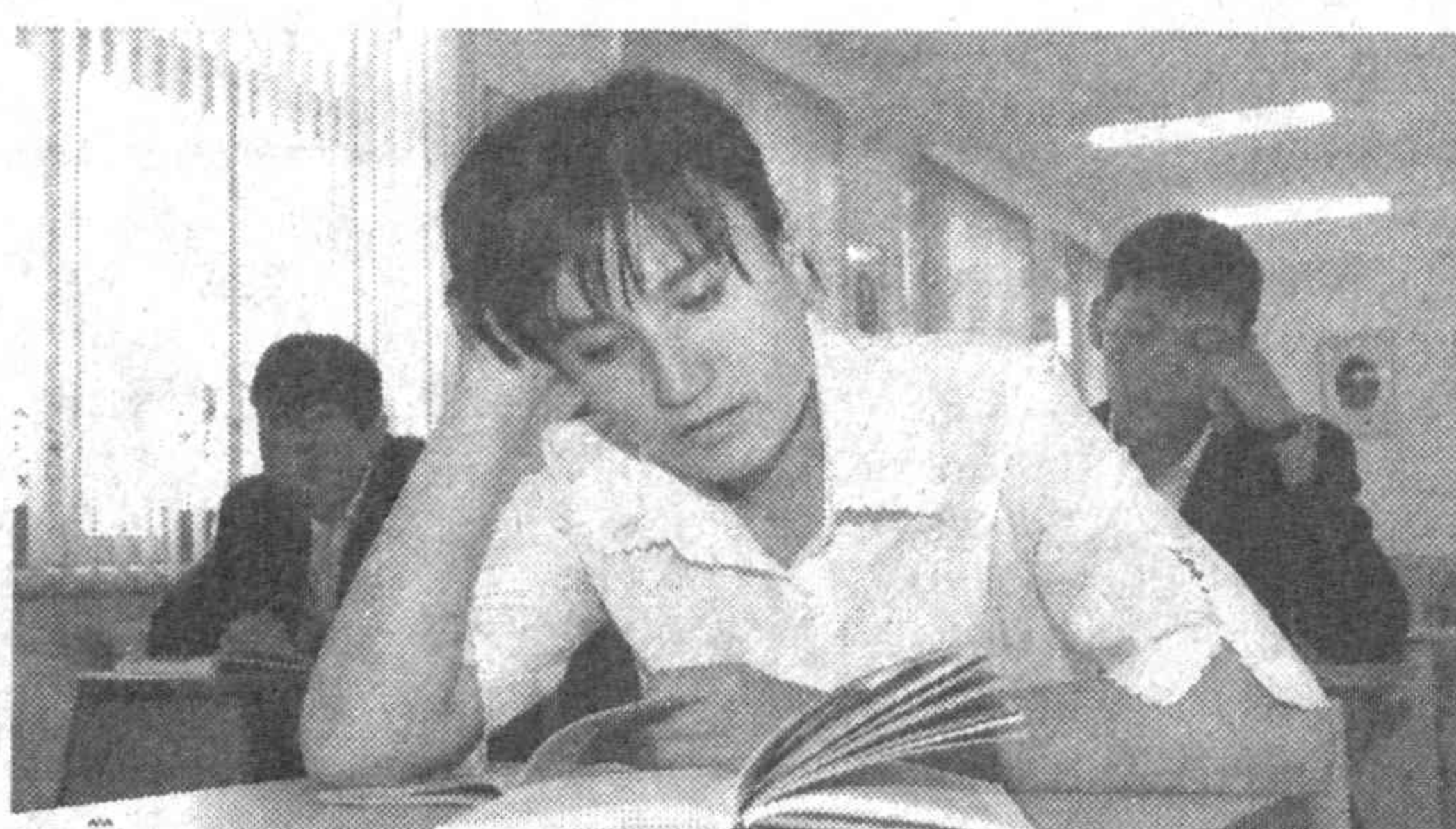
Асар муаллифига қуйидаги шахсий номулк ҳуқуқлар тегишлидир: асар муаллифи деб эътироф этилиш ҳуқуқи (муаллифлик ҳуқуқи);

асардан муаллифнинг ҳақиқий исми-шарифи, тахаллусини кўрсатган ҳолда ёхуд исми-шарифини кўрсатмасдан, яъни имзосиз фойдаланиш ёки фойдаланишга рухсат бериш ҳуқуқи (муаллифлик исми-шарифига бўлган ҳуқуқ);

асарни ҳар қандай шаклда ошқор қилиш ёки ошқор қилишга рухсат бериш ҳуқуқи (ошқор қилишга бўлган ҳуқуқ), шу жумладан қачириб олиш ҳуқуқи; асарни, шу жумладан унинг номини муаллифнинг шаъни ва қадр-қимматига зарар етказиши мумкин бўлган ҳар қандай тарзда бузиб кўрсатилишидан ёки ҳар қандай бошқача тарзда таъвоуз этилишидан ҳимоя қилиш ҳуқуқи (муаллиф обрўсини ҳимоя қ

Умуммиллий дастур — амалда

Айни кунларда Янгийўл туманининг Шўралисой қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидаги 22-умумтаълим мактабида бўлган киши қизгин курилиш ишлари олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлади. Ўқув маскани биноси тубдан қайта таъмирланиб, унинг бир қисми янгидан бунёд этилмоқда. 320 ўқувчига мўлжалланган мактаб биносидан ҳозир пардозлаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда. Курилишни "2-КМК" масъулияти чекланган жамияти жамоаси бажармоқда.

ЗАМОНАВИЙ МАКТАБЛАР — ЮРТ КЎРКИ

— Биномизнинг тубдан қайта курилиши айни мундоқ бўлди, — дейди мактаб директори Хўжам Абдуллаев. — Унинг бунёд этилганига 50 йилдан ошганига боис деярли яроқсиз ҳолга келиб қолган. Хўжамнинг раҳмати, замонавий мактаб курилишига етарли миқдорда маблағ ажратди. Шу билан бирга, бизга хорижийдан қолишмайдиган мебеллар, ўқув-лаборатория асбоб-ускуналари, компьютерлар бериш кўзда тутиляпти. Ҳозир курилишда 45 киши иш билан банд. Режага кўра, таъмирлашни 1 августда якунлаш мўлжалланган. Лекин жа-

мият аъзолари уни олдинроқ тамомлашга ҳаракат қилишяпти. "Эски қовунчи" фуқаролар йиғинидаги 31-умумтаълим мактабининг биноси ҳам тубдан янгиламоқда. Бу ерда иккита бино бунёд этилди. 250 ўқувчига мўлжалланган мазкур ўқув даргоҳида айни кунларда пардозлаш ишлари олиб бориляпти. Хали ниҳоясига етмаган бўлса-да, синфлар ёруғ ва шинамлиги билан киши диққатини тортади. Умуман, жорий йилда туманда ҳаммаси бўлиб 8 та мактабда тубдан ва жорий таъмирлаш ишлари амалга оширилади. Бит-

та янги мактаб бунёд этиляпти. Бу ишларнинг барчаси давлат бюджети маблағлари ҳисобидан бажарилмоқда. Қилинаётган ишлар тўғрисида туман ҳокимлиги ва вилоят халқ таълими бошқармасига ҳар ўн кунда маълумотлар бериб борилади. — Бундай кенг кўламли ишлар Президентимизнинг бевоасита ташаббуси билан қабул қилинган "2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастури"нинг дастлабки меъваридир, — дейди туман халқ таълими бўлими мудири Санобар Зиёева. — Хали дастурга биноан бу ишлар яна да-

вом этади. Ўтган йили 9 та мактаб қайта таъмирланиб, замонавий кўринишга ва барча шарт-шароитга эга бўлди. Ўқув масканларининг ҳаммаси хорижийдан қолишмайдиган мебеллар, ўқув-лаборатория жиҳозлари ва компьютерлар билан таъминланди. Дастур якунига кўра, умуман туманда мавжуд 58 та мактабнинг 48 таси қайта таъмирланди. Биз, шунингдек, ўтган йили қайта таъмирланиб, ўқувчилар ихтиёрига топширилган 53-умумтаълим мактабида бўлиб, у ердаги туман халқ таълими бўлими мудири Санобар Зиёева. — Хали дастурга биноан бу ишлар яна да-

роитга эга синф хоналарини кўриб, бу ерда таълим олаётган ёшларга ҳавасимиз келди. Кимё, физика, лингофон, компьютер хоналари ва зарур анжомлар билан жиҳозланган спорт зали ўқувчилар ихтиёрига берилган. Давлат умуммиллий дастурида белгиланганидек, туман халқ таълими соҳасида мактабларни замонавий мебеллар, зарур ўқув-лаборатория жиҳозлари, малакали педагог кадрлар билан таъминлаш, таълим стандартлари ва ўқув дастурларини такомиллаштириш, ўқитувчилар малакасини оширишнинг самарали

тизимини яратиш, муаллимлар меҳнатини рағбатлантиришни янада кучайтириш, мактабларнинг спорт базаларини мустаҳкамлаш ва уларда спортни ривожлантириш каби вазифаларни амалга ошириш бўйича муайян ишлар амалга оширилмоқда. Давлат маблағлари ҳисобидан бир неча юз миллион сўмлик мебеллар, ўқув-лаборатория жиҳозлари олиб келинди. Болалар спортини ривожлантириш шартининг вилоят бўлими томонидан фақат ўтган йили мактабларга 9 миллион 800 минг сўмлик спорт анжомлари ажратилди.

Туманда салоҳиятли ўқитувчи кадрлар сонини йилдан-йилга кўпайтиришда Ўтган йили Президентимиз Фармонига биноан 3-умумтаълим мактабининг рус тили ўқитувчиси Мухайё Тўлагановага "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси" унвони берилди. 34-умумтаълим мактаби ўқитувчиси М. Фазнабоев, туман халқ таълими бўлими услубчиси Г. Ашурова янги нашр этилаётган дарслик ва ўқув қўлланмаларига ҳаммуаллифлик қилаётганлиги албатта, қувонарлидир.

Ҳосил КАРИМОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

Банк тизими

Ҳозирга келиб, пластик карточкалар ишончли ҳамда қулай тўлов воситаси сифатида кундан кунга оммалашиб бормоқда. Хусусан, савдо ва пуллик хизматлар кўрсатиш соҳасининг барча жабҳаларида ҳисоб-китоблар пластик карточкалар орқали амалга оширилаётгани бунга мисол бўла олади.

АТ "Алоқабанк":

ПЛАСТИК КАРТОЧКАЛАР ҚУЛАЙ ВА САМАРАЛИ

Пластик карточкаларнинг қулайлиги ва афзалликлари хусусида ўхталадиган бўлса, улар талайгина. Жумладан, пластик карточкадан мамлакатимизнинг исталган ҳудудида тўлов воситаси сифатида фойдаланиш мумкин. Унинг эгаси эса, бундай қулай "ҳамёнда" чекланмаган миқдорда электрон пул сақлашни ва йриқ харидларни ҳам амалга ошира олади. Таъкидлаш жоизки, мазкур тўлов воситасидан фойдаланаётган шахс, бир тарафдан, ёнида катта миқдордаги пул маблағларини олиб юришдан халос бўлса, иккинчи тарафдан, карточкадаги пул маблағлари унинг эгасига биландиган пароль Pin (код) билан ҳимоялангани орқиб кўнглисизликлар келиб чиқишининг олдини олади. Айни чоғда, пластик карточка эгалари банк, савдо ва сервис шохобчалари томонидан ўрнатилган имтиёз ва чеғирмалардан фойдаланиш имкониятларидан ҳам баҳраманд бўлмоқдалар.

Бугунги кунда пластик карточкалар орқали тўловларни қабул қилиш буйича терминаллар уй-жой, коммунал хизматлари учун тўловларни қабул қилиш шохобчаларида, телефон, шу жумладан, уяли алоқа хизматлари, алоқа бўлимлари, автомобилларга ёниги қўйиш ҳамда турғун савдо шохобчалари, авиа ва темир йўл чипталари сотиш кассалари, ресторан ва меҳмонхоналарда, метрополитенда, шунингдек, банк филиаллари, минибанклар, жамғарма кассаларида ўрнатилган миқдорларга қулайлик туғдирмоқда.

Бундан ташқари, савдо, банк жамғарма кассалари ҳамда пуллик хизмат кўрсатиш шохобчаларида пластик карточкалар орқали амалга оширилган нақд пулсиз ҳисоб-китоблардаги пул айланмалари йил бошига нисбатан 64,5 фоизга ўсди.

Пластик карточкаларнинг афзалликларидан яна бири — уларнинг даромадлилиги ҳисобланади. Мисол учун, банк томонидан пластик карточкалардаги пул маблағлари қолдиғига йиллик 24 фоиз ҳисобидан даромад тўланади, ҳисобланган фоизлар ҳар ойда капитализация қилиб борилади.

Таъкидлаш жоизки, аҳолининг пластик карточкадаги пул маблағлари Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг қандаги омонатларини қафолатлаш жамғармаси томонидан қафолатлангандир.

Банк маъмурияти томонидан пластик карточкалардан янада кенг фойдаланишни йўлга қўйиш мақсадида янги хизмат турлари жорий этилмоқда. Хусусан, ушбу тўлов воситаси орқали кредит бериш ҳамда пенционерлар учун ижтимоий кўринишдаги пластик карточкаларни амалиётга киритиш борасида муайян ишлар олиб боришмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БОЖХОНА ҚЎМИТАСИ

ходимлар махсус хизмат нимчалари (отражающий билет)ни тайёрлатиш ва харид қилиш бўйича ТЕНДЕР ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Тендерга ҳужжатлар эълон чиққан кундан бошлаб 10 кун муддат ичида қабул қилинади. Ҳужжатни қабул қилинган санаси — Ўз.Р ДБКда қайд этилган санадан бошлаб ҳисобланади. Маълумот учун телефонлар: 120-76-60, 120-76-00, ички 26-09, 26-11. Манзил: Тошкент ш., Ўзбекистон шохқўчаси, 3.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БОЖХОНА ҚЎМИТАСИ

кулфлаш-назорат пломбалари воситаларини харид қилиш бўйича тендер эълон қилади.

Тақлифлар рўзномада эълон матни чиққан кундан бошлаб 30 кун ичида қабул қилинади. Тендерга берилган тақлиф санаси — Ўз.Р ДБКсида қайд этилган кундан ҳисобланади. Маълумот учун телефонлар: 120-76-00, 120-76-60, ички 26-08, 26-09. Манзил: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шохқўчаси, 3.

ТАВАККАЛ ҚИЛИШНИНГ НИМА КЕРАГИ БОР? ЗАЧЕМ РИСКОВАТЬ?

Ҳақиқий Исползуй настоящий Windows xp ишлатинг

Маълумот учун телефонлар: 152-40-43, 137-68-03, 55-56-40, 132-07-14, 135-74-02, 144-43-34. Манзил: Тошкент ш., Ўзбекистон шохқўчаси, 3.

Ёруғ манзиллар

— Андижонлик ёшлар Президентимизнинг ўзларига билдирилаётган ишончини оқлаш, беқиёс ғамхўрликларга амалий жавоб бериш учун ҳар жабҳада фидойилик кўрсатмоқдалар, — дейди «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят бўлими кенгаши раиси Нодирбек Асқаров.

Келажакка пешвоз чиқаётганлар

Қолаверса, «Камолот»чилар келажакка пешвоз чиқаётган йилит-қизларнинг ҳар жиҳатдан етук, баркамол инсонлар бўлиб улғайишлари учун имконият эшикларини кенг очиб бераётди. Ёшларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш, турли муаммоларга ижобий ечим топишда яқин маслаҳатчи, беминнат кўмакдош, инсондан яқин ном қолдирувчи, олижаноб ишларга руҳлантирувчи сиёсий куч бўлиб майдонга чиқмоқда.

Ташкилотнинг мавжуд 1186 бошланғич ячейаси атрофида уюшган 362693 нафар аъзоси саннат-қурилиш, қишлоқ ҳўжалиги ва транспорт, коммуникация, маориф ва тиббиёт сингалар қатор соҳаларда катталар — устозлар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилаётди. Бирор янгиликка қўл урмасида кўнгли ором топмайдиган, ишлаб чарчамайдиган ёшлар, айниқса, кичик ва хусусий бизнес оламига дадил кириб кел-

дилар. Халқ ҳўжалигининг етакчи жабҳалари навқирон қўлларга ўтаётганини шундан ҳам билиш мумкинки, аъна-наган айланаб қолган «Ташаббус» кўрик-танловларида энг юқори баҳо ёш тадбиркорларга берилмоқда. Яқинда бўлиб ўтган ана шундай тадбирда Андижон шаҳридан Гулназа Ҳожиёва билан Розияхон Ҳасимов, Жалалқудум туманидан Бахтиёр Мадаминов билан Азизбек Каримовлар номинациялар бўйича мутлақ голиб деб эътироф этилдилар. — Ёшларимизни, — дея сўхбатни давом эттиради Нодирбек Асқаров, — Конституциямиз, ҳукумат қарорлари, қонунларни ҳурматлаш, уларга оғишмай амал қилиш руҳида тарбиялашга эътибор қаратилмоқда. Ёш авлоднинг қонун устуворлигини таъминлашда фаол иштирокига эришиш учун жойларда «Сиз қонунни биласизми?», «Ўз ҳуқуқингизни тушуниб етасизми?», «Истеъмолчи ҳуқуқлари» сингари баҳс ва

Азиз ватандошлар!

АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРAT «ПАХТАБАНК»

мамлакатимиз мустақиллигининг 15 йиллиги шарафига сизларга янги, қулай ва манфаатли бўлган «ИСТИҚЛОЛ» ҳамда «ИШОНЧ» мuddатли омонатларини тақлиф этади.

Омонатларнинг сақланиш мuddати — 6 (олти) ой, ҳамда 3 (уч) ой бўлиб, ушбу омонатларга йиллик 24 фоиз миқдорда даромад тўланади.

Бадалнинг энг кам миқдори — 100 минг сўм. Банк «Истиклол» омонати тури бўйича ҳисобланган фоизларни ойма-ой, «Ишонч» омонати тури бўйича ҳисобланган фоизларни эса омонатнинг сақлаш мuddати тугаганидан сўнг асосий сумма билан бирга тўлаб беради.

Омонатга қўйган маблағингиз «Ўзбекистон Республикаси фуқароларнинг банклардаги омонатларини қафолатлаш фонди» томонидан қафолатланганини эсдан чиқарманг.

«Пахтабанк»нинг исталган филиалига мурожаат этиб даромаднингизни янада кўпайтиринг. Мустақиллигимиз сизга доимо қувонч келтирсин!

«Пахтабанк» — фаровонлигингиз калитидир!

Миллий ҳамда чет эл валютасидаги барча банк хизматлари сизнинг муваффақиятингиз учун! **«ПАХТАБАНК»** Фаровонлигингиз калитидир!

Қимматли қоғозларнинг Марказий депозитарийи
давлат ва рус тилларини мукамал биландиган, қимматли қоғозлар бозори бўйича юрист мутахассислигига эга, ўз билимининг такомиллаштириб борадиган, ёши 30 гача бўлган эркаклар ёки аёлларни сўхбатдан муваффақиятли ўтталаридан сўнг доимий ишга тақлиф этади.
Мурожаат учун манзили: Тошкент шаҳри, Бухоро, 10, тел: 136-14-34 (ички тел: 202).

Туризм

Хоразм ўзининг бой тарихи, бетакрор маданий мероси, улкан иқтисодий салоҳияти билан алоҳида ажралиб турадиган вилоятлардан бири. Шу тўғрисида бугунги кунда воҳада сайёҳлик соҳасида ҳам кўзга кўринарли ишлар қилинмоқда.

кошинлар бисёр. Уларни мазий қазирдан авайлаб олиш, ўрганиш, тадқиқ қилиш ва бу муборак жойларга хорижий сайёҳларнинг эътиборини қаратиш бугунги кундаги энг устувор вазифалардан биридир. Минтақавий бўлим бу борада ҳам хайрли ишларни амалга оширмоқда. «Маъму» академияси ва Археология институтининг Хоразм фили-

ли ва меҳмонхона йўналишлари бўйича малака ошириб қайтган. Биз ана шундай ходимлардан бирини — Урганч туризм коллежининг махсус фанлар ўқитувчиси ва айна пайтда «Хоразм Палас» меҳмонхонаси зал мудири Барно Юсуповани суҳбатга тортидик.

— Мен, энг аввало, мустақиллигимизга шукроналар

ХОРАЗМНИНГ ОЛТИН ҲАЛҚАСИ

Ўтган йили «ЎзОлмонхотел» Ўзбекистон — Германия қўшма корхонаси мустақиллик вилоятда «Хоразм Палас» меҳмонхонаси қад ростлаган эди. Мазкур меҳмонхона очилишида Президентимиз қатнашган ва соҳа мутахассислари олдига туризм тараққиётига дахлдор қатор аҳоли вакиллари, жумладан, сайёҳлик маданиятини халқаро меъёрлар асосида ривожлантириш, хизмат кўрсатиш савиясини ошириш, соҳа мутахассисларини тайёрлашга алоҳида эътибор бериш лозимлигини алоҳида таъкидлаб ўтгандилар.

ва бу ердаги мутахассислар билан суҳбатлашганимизда, сайёҳлик соҳасини ривожлантириш борасида ана ишлар амалга оширилганининг гувоҳи бўлдик. Жумладан, шу давр мобайнида соҳадаги мавжуд ташкилот ва фирмалар сони 20 тага етган. Меҳмонхоналар сони икки баравар кўпайган. Йил мобайнида 38 минг 784 нафар сайёҳга хизмат кўрсатилган. Шулардан 18 мингдан зиёди хорижий меҳмонлардир. 16 та хусусий меҳмонхона бўлиб, уларда бир ўриннинг ўртача нархи 30 АҚШ долларини ташкил қилган. Ўтган йили вилоятда дунёнинг 64 та мамлакатидан сайёҳ ташриф буюрган.

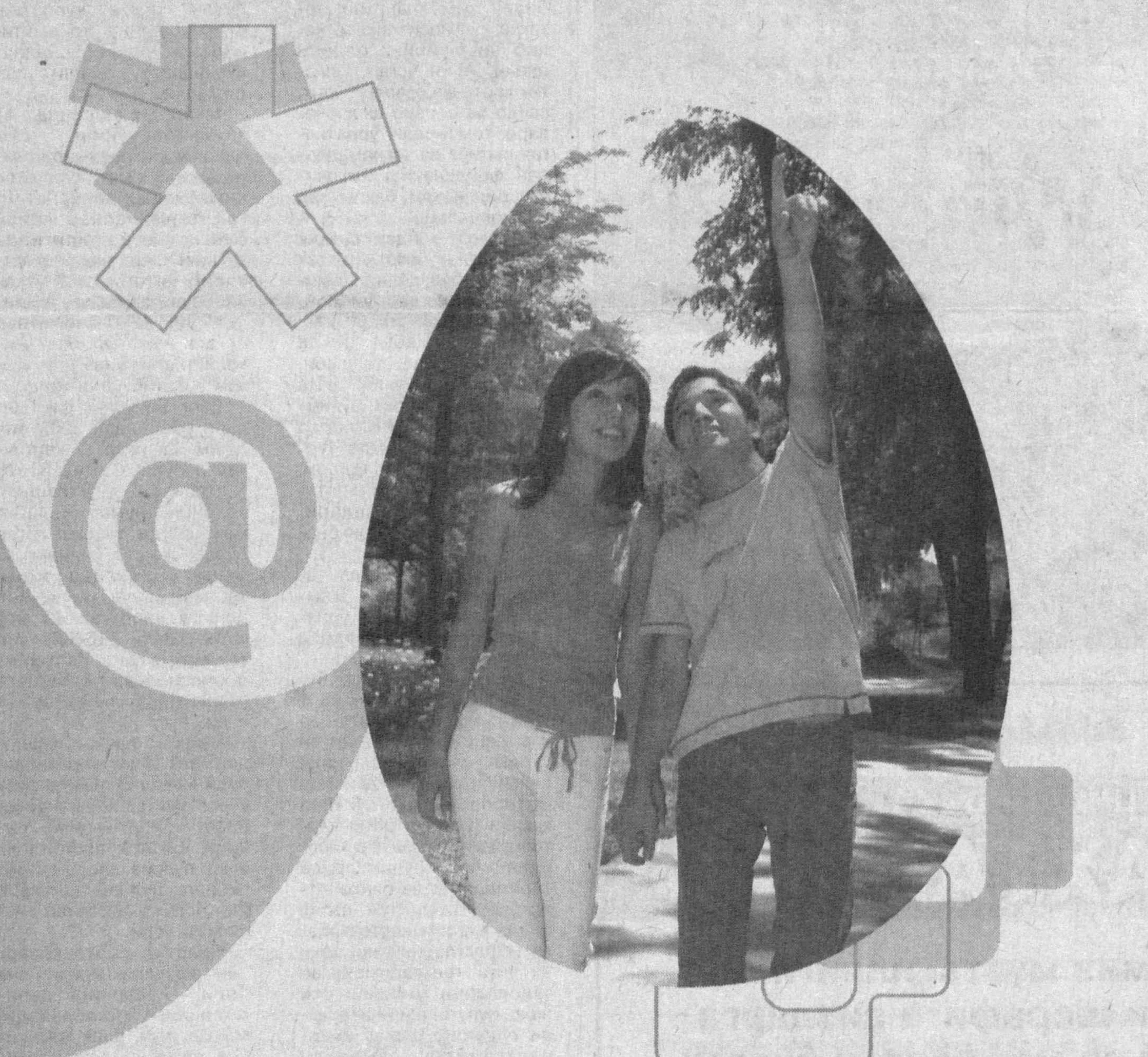
Курбонов. — Айни пайтда Урганчда бундай коллеж фаолият кўрсатмоқда. Бу масканга энг малакали мутахассис-педагоглар жалб қилинган. Хатто бизда ишлаётган мутахассислар ҳам коллежда сабоқ беришади. Мухими, бу маскандан эртага туризм илмини мукамал эгаллаган ёш кадрлар етишиб чиқиши лозим.

али билан ҳамкорликда Антик Хоразм йўналиши ишлаб чиқилди. Бу йўналиш «Хоразмнинг олтин ҳалқаси» деб ҳам аталади. Ҳазорасп қалъа, Қалажик қалъа, Кўйқиринган қалъа, Абз қалъа ёдгорликларини қамраб олган бу йўналиш 2007 йил сайёҳлик ярмаркаларига тақдим этиш учун тайёрлаб қўйилди.

айтаман, — дейди Барно. — Агар истиқлол бўлмаганида мен Жанурий Корёдек тараққиёт топган мамлакатни кўрмасдим. Биз қисқа муддат мобайнида Корёя туристик ташкилотига, «Шилла» меҳмонхонасида, Туризм ва Тонгвон коллежларида, Меҳнат ресурсларини ривожлантириш хизматининг тест марказида ҳамда Жаҳон ярмаркасида бўлдик. Айниқса, Жаҳон ярмаркасида биз туризмга доир анча маълумотлар олдик. Табиийки, Корёя коллежларида имкониятлар анча юқори. Барча аудиторияларда проекторлар мавжуд, ахборот технологиялари тараққиёт топган. Умуман, ўқув синфларининг жиҳозланиши, ресторан ва меҳмонхоналардаги хизмат сифатининг юксаклиги ҳам хайратланарли даражада. Биз уларни кўрдик, ўргандик ва катта таассуротлар билан қайтдик.

Орадан, мана, салкам бир йил ўтди. Хўш, соҳада, хусусан, Хоразмда қандай янгиликлар ва ўзгаришлар юз берди? Мавжуд камчиликлар бартараф этилдимми?

— Муҳтарам Президентимиз олдимизга қўйган вазифалардан бири вилоятда туризм коллежини очибдан иборат эди, — дейди минтақавий бўлим раҳбари Равшан

«МТС-SUPER» ТАРИФ РЕЖАСИ!

Ўзбекистон бўйича алоқа ТАРМОҚ ИЧИДАГИ КИРУВЧИ АЛОҚА ТАРМОҚ ИЧИДАГИ ЧИҚУВЧИ АЛОҚА

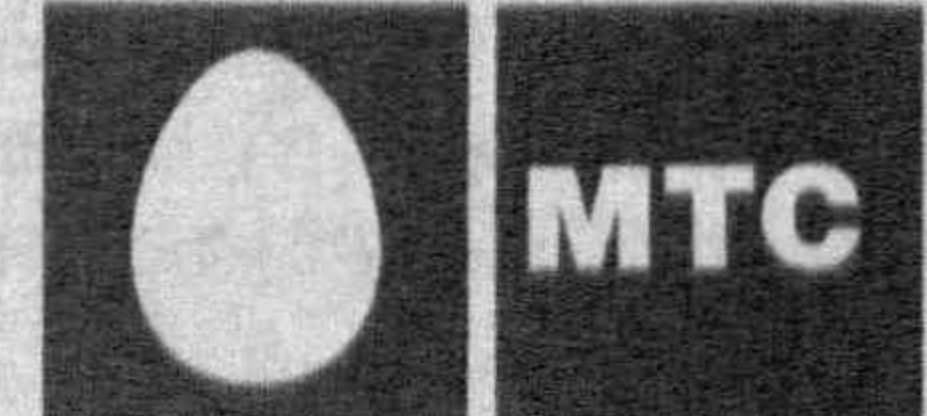
\$0.04 БЕПУЛ **\$0.02**

(1 долларга учун) (1 долларга учун)

- МТС-Ўзбекистон абонентлари учун:**
- Корпоратив абонентлар учун «Корпорация 500» ва «Корпорация 1000» махсус янги хизмат режалари амалга киритилди. Батафсил маълумотни www.mts.uz сайтида кўриш мумкин.
 - 1 августдан ҳамма хизмат режалари учун барча кўнгириклар 1-секунддан нархланади.
 - Халқаро роуминг хизмати Филиппинда (Digitel) ва халқаро GPRS-роуминг хизмати Францияда (Bouygues Telecom) ишга туширилди.
 - Тармоқ кенгайтириш давом этмоқда! Қўшимча 12 та янги база станцияси Тошкентда ва Тошкент, Фарғона, Самарқанд вилоятларида ишга туширилди.

Тўловлар сўмда ЎзР МБнинг тўлов кундаги курси бўйича амалга оширилади. Ўзбекистон Республикасида хизматлар «Удунробита» компанияси томонидан тақдим этилади. Хизматлар лицензияланган.

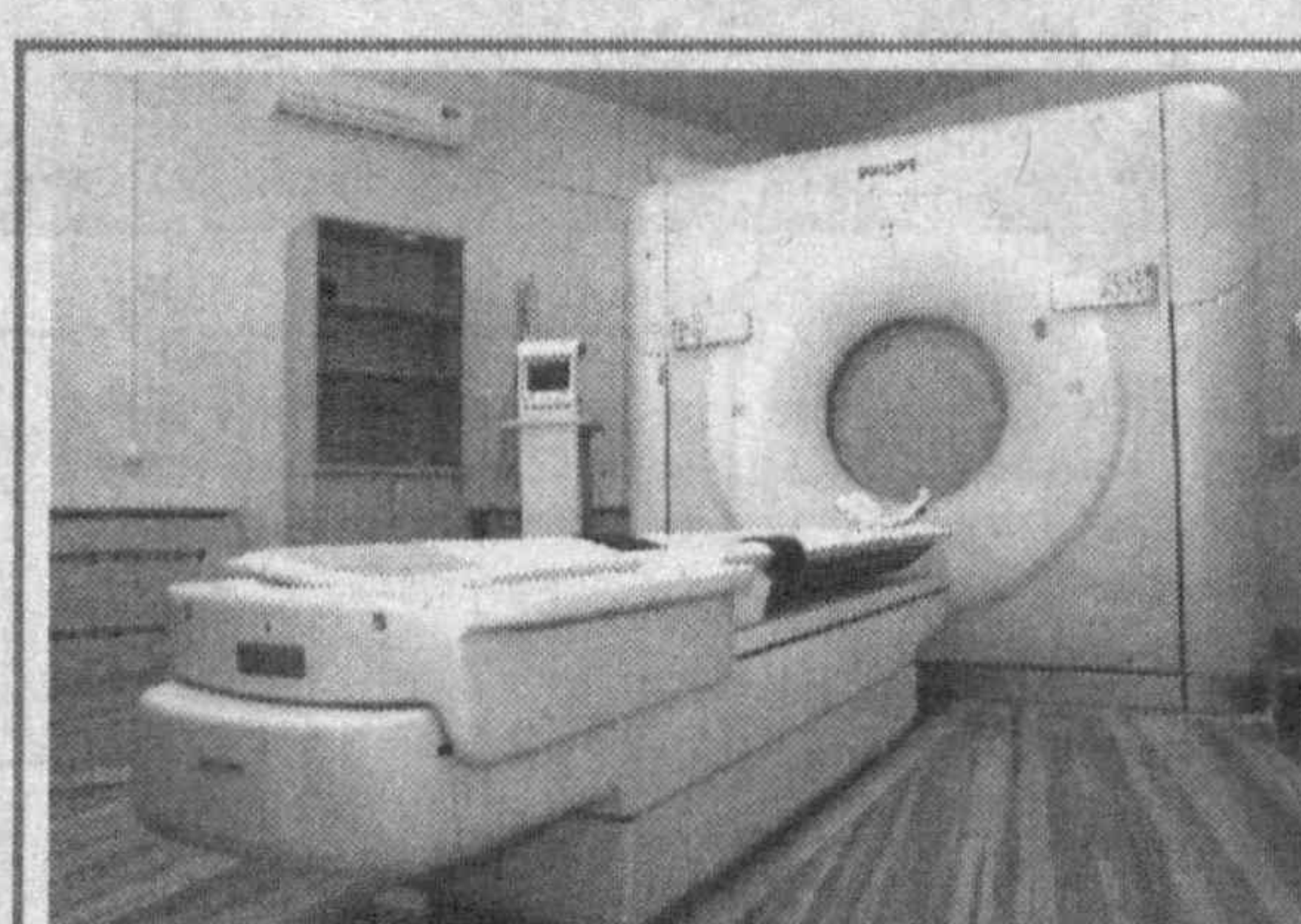
БАТАФСИЛ МАЪЛУМОТ БИЛАН WWW.MTS.UZ САЙТИДА ТАНИШИШ МУМКИН

Нотариусга ишнингиз тушса...

Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармасида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Нотариал ишларни бажарганлиги учун давлат божи ставкалари тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорининг жойлардаги ижросига бағишланган семинар бўлиб ўтди, деб хабар беради «Туркистон-пресс» мухбири.

Нотариал идоралар фаолиятини янада такомиллаштириш, юридик аҳамиятга эга бўлган хатти-ҳаракатларни нотариал тасдиқлашда юридик ва жисмоний шахсларнинг харажатларини камайтириш, тадбиркорлик субъектлари учун қулай шарт-шароит яратиш, уй-жой бозори ривожланишини рағбатлантиришга қаратилган ҳукумат қарориди аҳоли учун қатор энгилликлар киритилган. Ҳозир жойлардаги нотариал идоралар ходимлари ўз фаолиятларини ушбу қарор асосида янгидан ташкил этишмоқда. Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси ходимлари ҳамда нотариал идоралар вакиллари иштирокида ташкил этилган йиғилишда мазкур қарор ижросини таъминлаш бўйича тадбиркорлар ва аҳоли ўртасида кенг қўламли тушунтириш ишларини қўчайтириш зарурлиги таъкидланди.

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯГОНА ТИББИЙ ДИАГНОСТИК ТЕКШИРУВИ

64-КЕСИМЛИ МУЛЬТИСПИРАЛ КОМПЬЮТЕР ТОМОГРАФИ

1-сон МАРКАЗИЙ КЛИНИК ШИФОХОНА КОМПЬЮТЕР ТОМОГРАФИЯ БЎЛИМИ

мультиспирал компьютер томография текширувларини таклиф қилади:

- ички аъзо ва тизимлар текшируви;
- периферик томирлар текшируви;*;
- юрак ва юрак-қон томирлар текшируви;*;
- юрак ишемия касаллигининг келиб чиқиш хавфи даражасини аниқлаш;
- бош мия қон билан таъминланиши (перфузия) текшируви;*;
- суюқнинг минерал таркибини аниқлаш (остеопороз);
- йўғон ичак текшируви (виртуал колоноскопия).

* Контраст моддаси билан.

1-сон Марказий клиник шифохона, қабулхона телефони: 64-84-00. МКТ бўлими (6-бино) Телефон: 161-07-82.

(«Халқ сўзи»нинг навбатдаги сони 25 июль, сешанба кuni чиқади).

Тошкент Тиббиёт академияси қошидаги академик лицей

2006-2007 ўқув йили учун 9-синф битирувчиларини ўқишга таклиф этади.

Ҳужжатлар 31 июлга қадар қабул қилинади.

Бизнинг манзили: Тошкент шаҳри, Ҳамза тумани, С.Машҳадий кўчаси, 217-уй. Телефонлар: 169-39-90, 169-39-91.

Ўзбекистон Қизил Ярим Ой Жамияти жамоаси Миллий Кенгаши аъзоси, Ўзбекистон ҚЯОЖ «Темир йўл» кенгаши раиси Раъно Рустамбековага акаси

Баҳодир ҚОСИМОВнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент Давлат иқтисодиёт университети ректорати ва бирлашган қасаба уюшма қўмитаси Божхона иши кафедраси катта ўқитувчиси Клара Алимбековага онаси

Ҳабиба АЛИМБЕКОВАнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи **Ш. ЖАББОРОВ**

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 959. 20437 нусхада босилди,
ҳажми — 2 табоқ. Оффсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхоналар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Газета таҳририят компьютер марказида теривди ва операторлар **Жамшед Тоғоев** ҳамда **Баҳодир Файзев** томонидан саҳифаланди.

Таҳририятда ҳажми 5 қороздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

Тижорат материаллари

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.00 Тошпирилди — 21.10 23456

• **МАНЗИЛИМИЗ:**
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — А. Ҳайдаров.
Навбатчи — А. Самдодов.
Мусаҳҳах — М. Ёкубова.